

2011

Länsförsäkringar Östgöta
Årsredovisning

Verksamhet över hela Östergötland

Länsförsäkringar Östgöta erbjuder bank-tjänster, försäkringar och pensionssparande till kunder över hela Östergötland. Ambitionen är att våra kunder, som också är våra ägare, alltid ska vara branschens mest nöjda, vilket flera undersökningar också visar att de är.

Sedan 1841 har Länsförsäkringar Östgöta varit östgötarnas försäkringsbolag. Verksamheten föddes ur behovet att försäkra sig mot bränder. Sedan dess har vi utvecklats och breddats i takt med människornas förändrade levnadssätt och behov.

Affärsidén är att erbjuda sakförsäkringar, livförsäkringar och banktjänster till konkurrenskraftiga priser och med god service. Vi bedriver också fastighetsförmedling genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling.

Verksamheten genomsyras av begreppen kundägt, lokalt och tillgängligt – självfallet med ett personligt och kompetent bemötande. Vår vision är att vi ska vara östgötarnas naturliga val när det gäller såväl bank som försäkring.

Våra samverkande marknadsområden är en styrka i sig. Dessutom har vi nytta av att vara ett av 23 lokala och självständiga länsförsäkringsbolag som ingår i länsförsäkringsgruppen.

Vi är verksamma över hela Östergötland, med huvudkontor i Linköping och lokalkontor i Norrköping, Motala, Mjölby, Kisa och Tornby i Linköping. ■

Viktiga händelser under 2011

SVERIGES MEST NÖJDA BANKKUNDER

2011 års mätning från Svenskt Kvalitetsindex visade att Länsförsäkringar återigen hade Sveriges mest nöjda bank- och bolånekunder på privatmarknaden och inom livförsäkring de mest nöjda tjänstepensionskunderna. För första gången hamnade också Länsförsäkringar Fastighetsförmedling i topp bland fastighetsmäklarfirmorna. Dessutom har vår bank utsetts till Årets Bank av Privata Affärer.

1 000 000 000

På liv- och pensionsförsäkringsmarknaden har vi i Östergötland passerat en miljard kronor i premieinkomst, vilket är en milstolpe.

NYTT BOLAGSNAMN

På en extra bolagsstämma beslutades att ändra namn från Östgöta Brandstodsbolag till Länsförsäkringar Östgöta.

1700 NYA FÖRMÅNSKUNDER

Under året har vi fått drygt 1 700 nya Förmånskunder, det vill säga kunder med boendeförsäkring, lönekonto och pensionssparande samlat hos oss.

ÖVRIGA HÄNDELSE

- Vi har haft över 60 000 anmälda skador under 2011. Skyfall med översvämningar som följd har varit tongivande på skadefronten.
- Länsförsäkringar Östgötas rörelseresultat för kärnverksamheten, det vill säga sak-, livförsäkringar och bank, är cirka 73 miljoner kronor. Resultat inklusive kapitalavkastning, är cirka 131 miljoner kronor.
- Oron på de finansiella marknaderna och de historiskt låga räntorna ledde till att Länsförsäkringar Liv i september upphörde med nyteckning av livförsäkrings-sparande med traditionell förvaltning.

DIGITALA MEDIA

Vår satsning på Facebook har öppnat upp för många nya kontakter och utökat vår tillgänglighet gentemot kunderna.

ÅRET I SIFFROR

NYCKELTAL	2011	2010
Resultat före boksluts-dispositioner och skatt, Mkr	131	258
Balansomslutning, Mkr	5 541	5 061
Konsolideringsgrad, %	289	289
Antal anställda	297	299
Bank		
Inlåning, Mkr	4 461	3 805
Utlåning, Mkr	2 921	2 653
Bostadsutlåning, Mkr	5 548	4 986
Förvaltat fondvolym, Mkr	268	238
Antal kunder	45 720	44 100
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	268	238
Bruttoförsäljning, Mkr	30	46
Antal kunder	9 400	9 000
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 010	929
Totalt försäkringskapital, Mkr	8 644	8 346
Antal kunder	70 600	70 800
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 155	1 113
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	56	4
Återbäring och rabatter	–	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	96	103
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	2,2	7,5
Antal kunder	179 900	178 300

Innehåll

Inledning

- 2 Viktiga händelser under 2011
- 3 Året i siffror
- 4 Vd-kommentar

Verksamheten

- 6 Privatkund
- 8 Företagskund
- 10 Lantbrukskund
- 12 Kapitalförvaltning
- 14 Miljö
- 16 Samverkan
- 18 Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

- 23 Femårsöversikt för koncernen
- 24 Resultaträkning för koncernen
- 25 Resultaträkning för moderbolaget
- 26 Rapport över totalresultat
- 27 Resultatanalys för moderbolaget
- 28 Balansräkning för koncernen
- 29 Balansräkning för moderbolaget
- 31 Rapport över förändringar i eget kapital
- 32 Kassaflödesanalys
- 33 Noter och kommentarer

Bolagsstyrning

- 56 Bolagsstyrningsrapport
- 61 Revisionsberättelse
- 62 Styrelse och revisorer
- 63 Företagsledning
- 65 Fullmäktige
- 66 Ord och uttryck

Östgöta Brandstodsbolag har tjänat sitt namn väl, men nu är det dags för namnbyte. Den 1 februari 2012 ändrade vi till Länsförsäkringar Östgöta. Nytt namn. Samma bolag.

VD-KOMMENTAR

Vi byter namn för att förenkla för

Under 2011 har vi drivit ett projekt för namnvitalisering. Marknadsundersökningar har visat att 98 procent av östgötarna känner till Östgöta Brandstodsbolag och Länsförsäkringar – var för sig. Men endast 59 procent känner till att det är samma bolag. De olika namnen för våra verksamheter har för många gjort det otydligt. Därför byter vi namn.

Vi byter det namn som vi haft sedan 1962, då vi ändrade till Östgöta Brandstodsbolag från Östergötlands läns brandstodsbolag. Vi återtar ”län” i vårt varumärke och blir Länsförsäkringar Östgöta. Det känns naturligt och förenklar i kommunikationen med kunderna för hela vår breda verksamhet inom bank, försäkring och fastighetsförmedling.

Bäst i LF-gruppen

Vår starka sakförsäkringsrörelse har haft fortsatta försäljningsframgångar under 2011. Vi har den bästa premieutvecklingen av samtliga bolag inom länsförsäkringsgruppen.

Under året har vi nettoökat med omkring 6 000 nya försäkringar. Med tanke på att vi är i en marknadsledande ställning är det glädjande att vi inte enbart försvarar vår position utan även växer i en hårt konkurrensutsatt marknad.

Vi har ökat med över 1 700 nya Förmånskunder, det vill säga östgötar med boendeförsäkring, lönekonto och pensions-sparande samlat hos oss. Vi premierar kunder som är breda i sitt engagemang

hos oss med upp till 15 procent i rabatt på sakförsäkringarna och ytterligare förmåner, exempelvis en fri självrisk per år.

Händelserikt livår

Livverksamheten har trots oron på finansmarknaden haft ett framgångsrikt år. De egna säljkanalerna har klarat sig utmärkt i konkurrensen och till det kommer den mäklade försäljningen. Resultatet är bättre än förväntat, med en premieinkomstökning på cirka 10 procent under året. Vi är i dag marknadsledande som leverantör av tjänstepensionslösningar till små och medelstora företag och har även framgångar när det gäller större företag.

Turbulensen på finansmarknaden ledde fram till att livbolaget tog beslut om att stänga för nyteckning av traditionellt livsparande. I januari 2012 introducerades tre nya fonder samt vår nya garantiförvaltning, och under året kommer fler nya livprodukter att lanseras för att svara mot kundernas behov.

Liv- och pensionsförsäkring bedrivs inom Länsförsäkringar AB i de två dotterbolagen Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Fondliv. Länsförsäkringar genomför en omfattande satsning på tjänstepensionsmarknaden och Länsförsäkringar AB förvärvade under 2011 fondförsäkringsbolaget Fondliv från Länsförsäkringar Liv, som ett viktigt steg för att förstärka fondförsäkringserbjudandet ytterligare och möta företagarens behov.

Banken satsar vidare

Vi satsar hela tiden på att växa i vår bank. Vi har en fortsatt tillströmning av privatkunder. Dessutom har vi satsat på att bli ett fullgott alternativ som bank för småföretagare. Allt fler företag inser fördelen av att kunna få en helhetslösning inom bank och försäkring hos oss. Under 2012 kommer vi att förstärka inom bankområdet och utveckla tjänsterna för vår företagsbank.

Vår bank har passerat 13 miljarder kronor i affärsvolym, det vill säga summan av in- och utlåning. Banken gör ett bra resultat, det bästa hittills. Dessutom är kvalitén i kreditstocken god. En särskild milstolpe är att vi har passerat en miljard i affärsvolym på företag, vilket gör oss till ledande inom länsförsäkringsgruppen.

Skadeår med skyfall

Vädrets makter har även 2011 satt sin prägel på vår verksamhet, men till skillnad från föregående års snömängder är det skyfall som varit tongivande på skadefronten. Det var framför allt i Norrköping och söder om Linköping som kraftigt regnoväder, med översvämningar som följd, drabbade såväl privat- som företagskunder. Det är vid sådana extrema händelser som vår skadeavdelning verkligen sätts på prov.

Det totala antalet skador under 2011 har passerat 60 000. Det är samma höga nivå som året dessförinnan, vilket tyder på att den här mängden skador är något vi får vänja oss vid. Vi har också visat att vi kla-

våra kunder

rar av att hantera dem på ett för kunderna bra sätt.

Skadekostnaden är totalt 758 miljoner kronor. Vi har ett positivt resultat i vår försäkringsrörelse. Samtidigt har alla som omfattas av vårt förmånskunderbudande fått en rabatt på totalt cirka 60 miljoner kronor.

Oroligt finansår

Den globala och i synnerhet den europeiska finansmarknaden har präglats av oro under 2011. Finanskrisen eskalerade efter halvårsskiftet, men lugnade ned sig under slutet av året.

Vi har emellertid en finansavkastning på cirka 96 miljoner kronor, vilket ytterligare stärker vårt konsolideringskapital. Vi har en stark och stabil ekonomi med en buffert på närmare 3 miljarder kronor i konsolideringskapital. Det innebär att vi endast behöver göra en mindre premiejustering inför 2012, vilket gör att vi fortsätter ha en konkurrenskraftig premiesättning.

Nya utmärkelser

Vi kan även i år glädja oss åt fina utmärkelser. Vi har de mest nöjda bankkunderna på privatmarknaden och likaså inom tjänstepension, enligt Svenskt Kvalitetsindex. Dessutom kommer vi på pallplats i övriga discipliner. Och som en extra klapp blev vår bank under julveckan utnämnd till Årets Bank av Privata Affärer.

Vår fastighetsförmedling har avancerat till positionen som näst största

fastighetsmäklare i Östergötland. Bostadsaffärerna för med sig en ökad kundtillströmning även för bank och försäkring. Vi tar hand om helheten på ett professionellt sätt, vilket uppskattas av våra kunder.

Nya satsningar lokalt

För att ytterligare förstärka vår lokala närvaro har vi bestämt oss för att vår verksamhet i Kisa ska bli ett fullsortimentskontor med bank, försäkring och fastighetsförmedling. Invigningen skedde i slutet av januari 2012. När konkurrenter lägger ned sina lokalkontor skapar det utrymme för oss att växa i marknaden.

I vår strävan att finnas där människor finns ser vi ständigt över våra möjligheter till etablering. Vår satsning med nytt kontor på Tornbyområdet är lyckad. Nu ser vi över ytterligare alternativ som kan bli aktuellt för nyetablering framöver.

Våra digitala tjänster, som speglas i kundreportagen här i årsredovisningen, förenklar i vardagen. Satsningen på Facebook har öppnat för nya kontaktytor med våra kunder. För den skull ger vi inte avkall på det personliga och nära kundmötet.

Nytt regelverk

Arbetet har fortsatt med implementeringen av försäkringsbranschens nya europeiska regelverk Solvens II, som förväntas gälla från den 1 januari 2014. Åtgärder behöver vidtas vad gäller såväl utveckling

av arbetsprocesser och styrdokument som hantering av datalager och beräkningsrutiner. Den översyn som görs av processer ger samtidigt en ökad effektivitet.

Förberedelserna inriktas i första hand på att säkerställa efterlevnad av regelverket. Parallellt eftersträvas att skapa så stor affärs- och kundnytta som möjligt. Det kan nås genom att utnyttja tillfället att förbättra formerna för styrning, hantering och kontroll av risker och allokering av kapital. Detta avser både att säkerställa arbetsprocessers effektivitet och att skapa bättre beräkningsverktyg för avvägningar mellan riskbegränsning och möjligheter till avkastning.

Sammantaget känner vi oss väl rustade att möta såväl myndighetskrav som gamla och nya kunder. Vi har ett brett utbud av tjänster och produkter och samtidigt en stark ekonomi.

Linköping, mars 2012

ANDERS ÖSTRYD
Verkställande direktör

Smidigt med digitala tjänster för Sa

Samboparet Sanna Dryselius och Kevin Gibbs i Sturefors utanför Linköping har tagit till sig av de digitala tjänster som Länsförsäkringar Östgöta erbjuder sina kunder.

– Det förenklar vårt liv. Vi har ett högt tempo med jobb, två barn och hus. Vi gillar nya grejer som gör vardagen enklare, säger Kevin.

Sanna ligger i soffan med surfplattan, en iPad, framför sig. Det är den sköna favoritplatsen när familjens ekonomi ses över och räkningar betalas. Efter att ha loggat in på Länsförsäkringar Östgötas hemsida ser hon hela engagemanget under rubrikerna betala, spara, försäkra och låna.

– Det är himla smidigt och överskådligt, säger Sanna. Samlat på ett ställe ser jag allt vi har inom bank och försäkring. Man slipper en massa inloggnings- och lösenord, det räcker med en inloggning.

Högst upp på skärmen är noterat Förmånskund 15 procent, vilket innebär att familjen har den högsta bonusnivån.

– Vi har lån, sparande och försäkringar. I samband med husköpet för ett år sedan lade vi allt hos Länsförsäkringar Östgöta. Vi tjänade flera tusenlappar på det, säger Kevin.

Enkelt och tryggt

Kevin och Sanna är mycket nöjda med hur internetbanken är utformad och fungerar rent praktiskt.

– Allt är väldigt enkelt, säger Sanna. Man kan väldigt lätt förstå hur det fungerar, exempelvis med att betala räkningar. Att köpa fonder och aktier är också jättesmidigt.

– Jag känner mig trygg med Länsförsäkringars internetbank. Säkerheten är hög. Exempelvis är det inga inloggningsuppgifter som lagras utan allt måste skrivas in på nytt, säger Kevin, som jobbar med nadsäkerhet.

Fans på Facebook

Sanna berättar att hon följer Länsförsäkringar Östgöta på Facebook, där det 170-

åriga bolaget öppnat ännu en kontaktkanal gentemot sina kunder och nu har över 1 000 fans.

– Det är en himla bra informationskanal. Jag får veta vad som händer. Dessutom är det enkelt. När det är något nytt från Länsförsäkringar Östgöta kommer det upp automatiskt när jag går in på Facebook, säger Sanna.

När Länsförsäkringars app för iPhone lanserades våren 2011 snappade Sanna och Kevin snabbt upp nyheten via Facebook och laddade ner appen i sina mobiler.

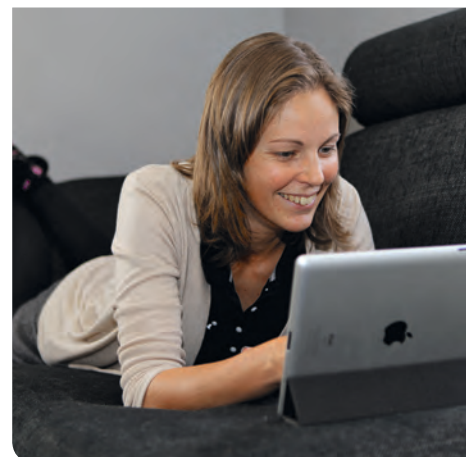
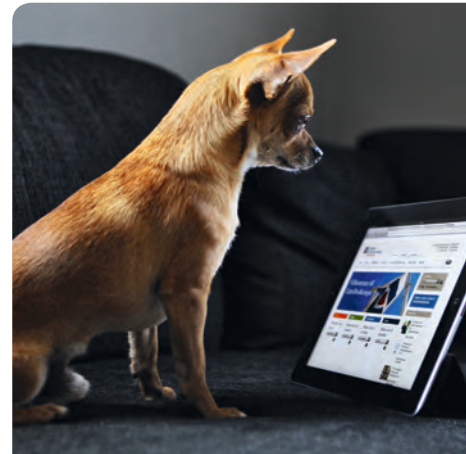
– Vi gillar nya grejer som gör det enklare att utföra saker och ting. Är man online kan man göra det snabbt och när man vill, nu eller på kvällen, säger Kevin.

– Att föra över pengar mellan konton går så fort med iPhone-appen. Det enda jag saknar är att man inte kan betala räkningar med den. Men det kommer säkert det också, säger Sanna, vilket hon har helt rätt i.

Mobilen i toaletten

Under ett toalettbesök halkade Kevins mobiltelefon plötsligt ur skjortfickan och dök rakt ner i toan. Den bedriften är han inte direkt stolt över, men desto mer tacksam för allriskförsäkringen och hur skaderegleringen fungerade.

– Jag loggade in på Länsförsäkringar Östgötas hemsida och anmälde skadan över nätet. Det gick jättesmidigt! Jag fick pengar insatta på mitt konto till köp av en ny iPhone. Mobilen var bara någon månad gammal så jag fick 100-procentig ersättning. Dessutom slapp jag självriskan eftersom man som Förmånskund har en fri självrisk per år, säger Kevin.

Personlig kontakt

Även om Sanna och Kevin utför de flesta vardagsärenden digitalt har de en personlig kontakt på Länsförsäkringar Östgöta.

– Vi kan prata med vår kontaktperson på Tornbykontoret om både bank- och försäkringsfrågor. Det gör det extra smidigt för oss, säger Sanna.

Namnbytet från Östgöta Brandstodsbolag till Länsförsäkringar Östgöta ser Stureforsparet inget som helst problem med.

– För mig står det för samma trygghet. Det är det viktiga, säger Kevin.

Sanna och Kevin

Förmånskunder hos Länsförsäkringar Östgöta. Samboparet Sanna Dryselius och Kevin Gibbs tillsammans med barnen Rasmus, 12 år, och William, 7, framför huset i Sturefors.

Så enkelt att familjens hund grejar det?

Chihuahuan Stitch kollar in Länsförsäkringar Östgötas hemsida.

Bekvämt läge. Med iPaden i soffan och inloggad på Länsförsäkringar Östgötas hemsida har Sanna Dryselius koll på familjeekonomin.

FÖRETAGSKUND

Digitalt och personligt tilltalar företagaren Helene

Norrköpingsbon Helene Köhler är starkt engagerad i det lokala näringslivet, och har varit med om den utmanande företagsresan att från start bygga upp IT-Hantverkarna. Som kund i Länsförsäkringar Östgöta välkomnar hon satsningen på digitala tjänster.

– De digitala tjänsterna ökar tillgängligheten. Den digitala världen är tilltalande om man vill ha snabba svar och tillgång till uppgifter. Samtidigt är det viktigt att hålla fast vid den personliga kontakten. Att känna närheten och ha en kontinuerlig kontakt är oerhört viktigt för mig, säger Helene Köhler.

Att Länsförsäkringar Östgöta verkligen är det lokala bolaget tilltalar Helene, som ser en klar koppling till IT-Hantverkarnas ambitioner.

– Vi bygger mycket på regelbunden personlig kontakt. Vi pratar om att ha det goda samtalet med våra kunder, en relation, och lyssna in behov och önskemål. Med kundansvariga tekniker, som har sin egen kundbas, kan vi hjälpa kunden på ett bättre sätt, säger Helene.

Såg en marknad

Helene Köhler berättar entusiastiskt om starten för IT-Hantverkarna 2004. Kontoret i Norrköping, som hon äger och är vd för, var tillsammans med Linköping och Örebro först att etablera sig i den senare rikstäckande kedjan. Med en bakgrund som säljare inom it-branschen såg Helene möjligheterna.

– Det fanns ingen på riksmarknaden med inriktning på små och medelstora företag. Vi tittade på vad de efterfrågar inom it. Vi är det lilla företagets it-kompetens, och har nischat oss inom ett fönster: infrastrukturen med servrar, nätverkskommunikation med mera. Där utvecklar vi oss för att alltid vara i topp.

– Det var en speciell känsla att bygga upp något nytt, en fantastisk resa. Jag

började med tre anställda och noll kunder. Första året gjorde jag 800 kundbesök. Det finns ingen genväg, det är kontakterna som ger affärer.

Helene mötte ett uppdämt behov av it-support, och företaget växer fortfarande kraftigt. I dag har IT-Hantverkarna i Norrköping 27 anställda och 1 700 företagskunder.

Uppvaktad av andra

Sedan starten har Helene Köhler haft företaget försäkrat hos Länsförsäkringar Östgöta, som också sköter hennes pensionslösningar.

– Jag är jättenöjd som kund. Visst har jag uppvaktats av andra försäkringsbolag, men inte sett någon anledning att byta.

Via e-post får hon nyhetsbrev om sådant som berör företaget.

– Det är nyheter och tips, nyttig information om det exempelvis sker förändringar i försäkringarna. Det är ett enkelt sätt att kommunicera, till skillnad från att få det per post.

Personlig kontakt med både kunder och personal. Helene Köhler ses här tillsammans med Andreas Raninger, en av IT-Hantverkarnas kundansvariga tekniker.

Digital avstämning

Via e-post skickas också en digital försäkringsavstämning två gånger om året. Det är ett särskilt system för att säkerställa att företagskunden är rätt försäkrad och rätt uppdaterad. Kunden loggar in och ser över företagets omsättning, lönesumma med mera.

– Jag kollar om vi har vuxit sedan senaste uppdateringen. Det är smidigt och tar väldigt lite tid. I och med att jag får dokumentet digitalt kan jag lätt spara det digitalt.

Helene påpekar att hon har bättre kontroll på företagets dokument när hon har tillgång till dem digitalt. Dessutom är säkerheten högre i och med att det finns en back-up utanför huset. Viktiga dokument kan annars förstöras eller försvinna vid brand och inbrott.

Förnyad internetbank

Under året har Länsförsäkringar Östgöta upgraderat internetbanken. Den nya företagsportalen ger möjlighet till behörighetsstyrning på olika roller i företaget; det vill säga vd kan ha full behörighet, revisorn en annan och löneadministratören en tredje.

– Det är viktigt med en bra internetbank där man kan hitta alla sina uppgifter och göra sina transaktioner. Och likaså att det är en informativ portal, vilket Länsförsäkringar Östgöta har.

Framtiden är digital

Helene Köhler poängterar att det för den yngre generationen inte finns något alternativ till digital hantering.

– De är uppvuxna med den digitala världen, och kommer definitivt att göra det mesta digitalt. För Länsförsäkringar Östgöta är det helt rätt att satsa på digitala verktyg.

Att bolaget dessutom har bytt namn från Östgöta Brandstodsbolag till Länsförsäkringar Östgöta ser Helene bara positivt på:

– Det blir mer enhetligt med Länsförsäkringar. Man behåller ändå det lokala med Östgöta.

I Norrköping och dess näringsliv är Helene Köhler en engagerad och välkänd person. Förutom att hon är vd för IT-Hantverkarna är hon styrelseledamot i flera bolag. Dessutom utsedd av regeringen till ambassadör för att öka det kvinnliga företagandet i Sverige. Självklart ser hon till att vara digitalt uppkopplad även om hon för fotografens skull stannar till vid Strömmen...

Företagstänk driver Kättestad gård

Bröderna Mats och Niklas Jonasson på Kättestad gård förvandlade familjelandbruken till ett relativt stort företag. De fyrdubblade verksamheten och ökade från 70 till 300 kor.

– Tack vare kreditgivare som trott på oss har vi kunnat satsa.

Länsförsäkringar Bank är även engagerad i vårt gårdsråd för att fortsätta utveckla gården, säger Mats.

År 2002 går till historien på Kättestad gård, två mil söder om Linköping. Det var då som bröderna Jonasson förverkligade satsningen och byggde en ny stor modern ladugård.

– Steget är större än man förstår i början. Man måste tänka annorlunda, tänka ekonomiskt i allt man gör. I dag är det marknaden som styr. Det är inte längre enbart en livsstil att vara lantbrukare. Det är ett ganska stort företag vi driver, säger Mats.

– Samtidigt får man inte glömma bondedelen, påpekar Niklas. Den stabila grunden i verksamheten är lantbrukstänk. Utifrån det måste man agera företagssmässigt.

Gården omsätter 14 miljoner kronor och har, bröderna inräknade, sex anställda, plus ett par extra sommartid.

Full koll via internet

Bröderna har efter intresse olika roller på gården. Medan Niklas tar största ansvaret för djurens skötsel håller Mats i den administrativa delen.

– Via Länsförsäkringars internetbank har jag full kontroll över gårdens ekonomi. Jag är inne på hemsidan varje dag och vet precis vad som händer, och ser alla in- och utbetalningar. Dessutom deklarerar jag arbetsgivaravgifter och skatter över internet och legitimerar mig då med bank-id, säger Mats.

Han är nöjd med internetbanken och hur den utvecklas och förändras, för att tillmötesgå kundernas behov.

– Förbättringar kommer fortlöpande.

Exempelvis att man numera kan klicka på kontoraden för att se vem pengarna kommer ifrån, säger Mats.

– Länsförsäkringars internetbank är lätt och överskådlig. Det går snabbt att utvärdera sina ärenden. Ska jag betala fem räkningar fixar jag det på fem minuter. Även när jag är utomlands på semester har jag full koll. Med hjälp av säkerhetsdosan kan jag göra betalningar och föra över pengar mellan konton var jag än är.

Personlig kontakt

Även om de digitala banktjänsterna underlättar är bröderna Jonasson angelägna om samarbetet med sin personliga rådgivare på Länsförsäkringar Bank.

– Det lån som banken gav oss för att kunna investera i gården bygger på ömsesidig respekt och förtroende. Länsförsäkringar kan lantbruk både när det gäller bank och försäkring, säger Niklas.

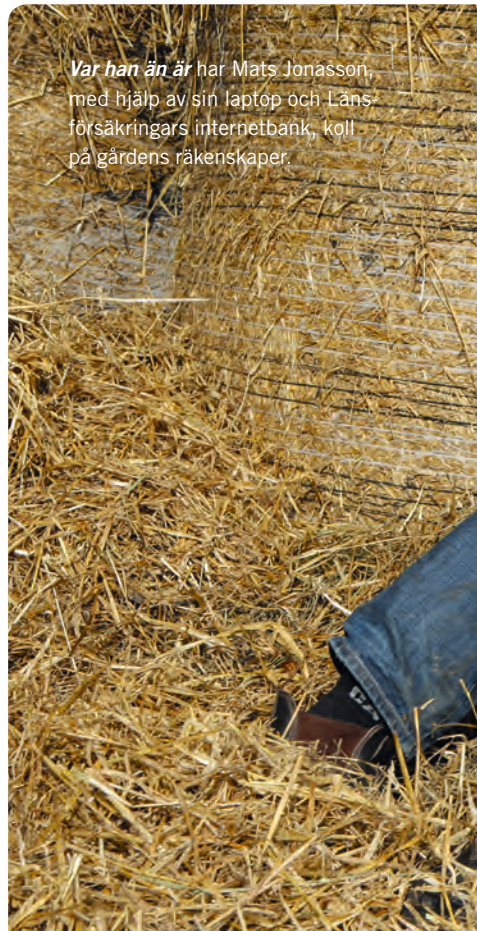
Mjölproduktionen bedrivs efter modellen lösdrift och mjölkgrup med 24 mjölkmaskiner.

– Det är ren high-tech med en datamaskin vid varje mjölkmaskin, med kontroll på hur mycket varje ko mjölkar. Systemet är både effektivt och ergonomiskt, säger Mats.

Ett par gånger om året träffas ett gårdsråd, där bland andra bankrådgivaren deltar.

– Det är ett forum där vi diskuterar allt, säger Mats. Att vi är på väg över till ekologisk mjölk av ekonomiska skäl är en typisk sak som vi diskuterat med bankrådgivaren, som från början kom med det förslaget. Utan gårdsrådet skulle vi inte

Var han än är har Mats Jonasson, med hjälp av sin laptop och Länsförsäkringars internetbank, koll på gårdens räkenskaper.

Kalvarna håller sig friskare sedan Kättestad började med "åretruntboende" i igloos.

framåt

Lantbrukstänket är grunden i verksamheten, säger Niklas Jonasson, som gillar arbetet med djuren.

ha varit där vi är i dag. Vi får inte fastna, utan gå vidare.

Startade Östgöta Mjolk

En och annan känner säkert igen namnet Kättestad från mjölkpaket. Det är en av de sju gårdar som 2009 startade Östgöta Mjolk, med lokalt producerad mjölk som kännetecken.

– Vi gick ur Arla och startade eget. Som företagare vill man kunna påverka sin situation, och inte bara stå med kepsen i hand, säger Mats.

För den som är intresserad av att se hur korna har det på Kättestad är gården öppen för allmänheten en gång i månaden.

Trygg med försäkring

Efter att en äldre ladugård brann ner 2003 har Kättestad gård även fått uppleva Länsförsäkringar Östgötas skadereglering, med en nyuppförd ladugård som ersättning.

– Vi har väldigt positiva erfarenheter av Länsförsäkringar Östgöta. Delvis till följd av hur brandskadan reglerades, men också genom våra övriga kontakter med bolaget, säger Mats.

Namnbytet från Östgöta Brandstodsbolag till Länsförsäkringar Östgöta ser bröderna inga problem med:

– Det känns inte som någon större skillnad känslomässigt, utan ett naturligt steg. Oftast säger vi redan Länsförsäkringar, eftersom banken heter så, säger Mats.

FAKTA OM KÄTTESTAD

På gården finns knappt 300 mjölkkor och ungefär lika många kalvar och kvigor. Varje dag produceras cirka 9 000 liter mjölk. Area-
len är 500 ha åker, varav 260 ha egen mark och resten arrende, plus 150 ha betesmark och 130 ha skog.

Ett omvälvande år på finansfronten

Finansåret 2011 kännetecknas av ett antal omvälvande händelser, som har påverkat investeringsklimatet för aktier, räntebärande placeringar och valutor. Den riskspridning som präglar Länsförsäkringar Östgötas kapitalförvaltning har emellertid visat sig lyckosam, och har detta finanskrisens år genererat ett plusresultat.

Året började med tsunamin i Japan som resulterade i en kärnkraftsolycka och påverkade energidiskussionen i världen. Tyskland beslutade att stänga kärnkraften som energikälla.

Greklandskrisen, som tidigare varit en isolerad företeelse, eskalerade till en omfattande eurokris efter halvårsskiftet. Startskottet var det faktum att amerikanerna misslyckades med att förhandla fram nya budgetregler i USA. Misstron mot politikerns agerande ledde till en stark politisk kris i Europa, där investerare börjat fundera över vilka länder som kan betala igen sina skulder.

Förändrad riskbedömning

Det har i sin tur förändrat investerarnas syn på risker. Från att ha pratat om risker i generella termer har riskbedömningen blivit mer specifik. Många bankers obligationer och inte minst grekiska statsobligationer har förlorat investerarnas förtroende. Statsobligationer, som tidigare bedömts ha lägst risk, har seglat upp på

riskskalan. Länder som Grekland, Italien, Portugal och Irland har satts under förmyndarskap av IMF. Krismöten har avlöst varandra under hösten då EU och Europeiska Centralbanken försökt med förtroendeskapande åtgärder.

Den politiska och finansiella krisen har lett till allmän åtstramning. Folk och företag får inte de lån de tänkt sig och investeringar dras ned. Det påverkar i sin tur aktiemarknaden på ett negativt sätt. Även om börsen gått ned kraftigt är Sverige ett av de länder som klarat av stormen på ett bra sätt. Den finansiella oron är dock inte över utan lever vidare in i 2012.

Balanserad riskspridning

Länsförsäkringar Östgötas kapitalförvaltning har bemästrat krisåret 2011 på ett relativt bra sätt. Detta tack vare en väl balanserad riskspridning av tillgångsslagen, vars syfte är att generera en jämn och stabil avkastning. Sammantaget har vi en positiv om än blygsam avkastning på 2,2 procent för våra tillgångsslag aktier, obligationer,

fastigheter och råvaror. I kronor räknat ger vår kapitalförvaltning ett resultat på nära 96 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 302 miljoner föregående år.

Bolagets buffert har ökat till över 3 miljarder kronor i konsolideringskapital. Vi har även fortsättningsvis ekonomiska nyckeltal som är bland de bästa i försäkringsbranschen.

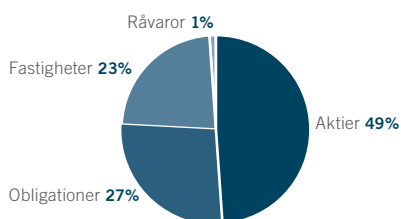
Blandad utveckling

Utvecklingen för våra olika tillgångsslag är blandad. På aktiesidan har det gått upp i USA, medan det gått sämre i Europa och tillväxtmarknader som Kina och Indien. Värt att notera är att vi i januari sålde svenska aktier för cirka 100 miljoner kronor, vilket var ett lyckosamt drag med tanke på utvecklingen senare under året.

Obligationssportföljen har utvecklats positivt och likaså tillgångarna i fastigheter. Vakansgraden inom vårt bestånd, som främst består av bostadsfastigheter, är näst intill obefintlig. Vid halvårsskiftet påbörjades en omfattande renovering av Centralpalatset i Linköping. I samband med byggarbetet minskar andelen kontorsyta till förmån för ett ökat antal bostadslägenheter i fastigheten.

I slutet av året ökade Länsförsäkringar Östgota sin ägarandel i länsförsäkringsgruppens gemensamma dotterbolag Länsförsäkringar AB.

FÖRDELNING FINANSFÖRVALTNING

Ett digitalt kalkylsystem används i kontakterna mellan Länsförsäkringar Östgöta och exempelvis Rejmes, där Jim Svensson står vid en av datorerna i verkstadshallen. Bilder på skadade fordon och kostnadsberäkningar skickas digitalt mellan verkstad och handläggare.

Digitala tjänster ger miljöfördelar

Länsförsäkringar Östgötas satsning på digitala tjänster ger inte enbart affärs- och kundnytta, utan även miljömässiga fördelar. Främst i form av minskad pappersanvändning, men även minskat koldioxidutsläpp genom minskad bilkörning i tjänsten. I det här miljöavsnittet ger vi ett axplock av de digitala tjänster som bolaget använder.

När det gäller inträffade skador kan anmälan göras via internet, vilket sparar både papper och innebär en snabbare hantering.

På motorsidan finns välutvecklade system för digital skadehantering. Bilder på skadade fordon och kalkyler skickas digitalt mellan handläggare och verkstäder. Hur stor andel begagnade delar (avmonterade och felfria) som används går att mäta i kalkylsystem, liksom andel plastreparationer istället för att byta till nytt.

Sammantaget medför det färre bilresor i tjänsten till verkstäder. Den digitala processen leder dessutom till att reparationerna sätts i gång snabbare. Fördelen är också bättre kontroll på reparationerna och därmed lägre kostnader. Affärs- och kundnytta går hand i hand.

Byggskadur

Samma förhållande gäller för byggskadur. Bilder och kalkyler kan skickas digitalt mellan byggtreprenör och handläggare. Det sparar på biltransporter till skadeplatser, vilket innebär minskad miljöbelastning.

En skada i ett våtutrymme ser oftast likadan ut oavsett var den inträffat. Entreprenören gör en uträkning i kalkylsystemet utifrån vad som behöver åtgärdas och skickar kalkylen till handläggaren för godkännande. Det medför också en bättre kontroll över materialhanteringen och mängden material som används. Skadeakter och kalkyler sparas digitalt.

Kalkylsystemet innebär även att det går att mäta vilken miljöpåverkan en skada har. En vattenskada i ett badrum orsakar utsläpp av cirka 300 kilo koldioxid, varav cirka 210 kilo från tillverkning och omhändertagande av material.

Modern företagsförsäkring

MFF (Modern företagsförsäkring) är ett digitalt system som både sparar papper och medför en effektivare hantering. Företagskunden kan systematiskt och enkelt uppdatera sin försäkring (exempelvis omsättning och antal medarbetare). Kunden får bra kontroll på sin företagsförsäkring, så att den stämmer överens med hur verksamheten utvecklas.

Internetbanken

Det faktum att bankkunderna i allt högre grad utnyttjar internetbanken sparar pappersåtgången liksom egna persontransporter till banken. Likaså sparas papper då kontobesked ges digitalt i stället för att skickas per post.

Via hemsidan på internet ges bland annat skadeförebyggande information. Att kunden kan vidta åtgärder eller upptäcka skador tidigt har stor miljöpåverkan.

Internt kan nämnas att digitala lönebesked minskar pappersåtgången i jämförelse med pappers/kuvertutskick, liksom interna digitala fakturaprocesser. Fortsatta IT-investeringar möjliggör också utveckling av digitala arbetsprocesser.

Vi ska i de beslut vi tar och i de handlingar vi utför ta miljöhänsyn så att vi genom ständiga förbättringar minskar vår miljöpåverkan och förebygger föroreningar inom vår verksamhet.

Vi ska uppfylla lagar och förordningar och samarbeta med myndigheter och organisationer så att vårt miljöarbete utformas i samklang med samhällets miljömål.

Vi ska öka vår miljökompetens och genom vårt engagemang i miljöfrågor påverka våra kunder och leverantörer **så att vi bidrar till en hållbar utveckling i samhället** och att vi därigenom uppfattas som östgötarnas naturliga val inom bank och försäkring.

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Östgöta

Länsförsäkringar Östgöta äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkringar Östgöta har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom liv- och pensionsförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring och djurförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Östgöta äger 7,4 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Östgötas konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Nordic Brand Academys mätning anseendebarmetern 2011 visar att Länsförsäkringar har högst anseende bland företag verkssamma inom bank och försäkring.

Länsförsäkringar har länge legat i toppen när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag. 2011 års mätning visade att Länsförsäkringar återigen hade Sveriges mest nöjda bank- och bolånekunder på privatmarknaden. Inom sakförsäkringar blev placeringen tvåa både bland privatkunderna och företagskunderna. Inom livförsäkring hade Länsförsäkringar de mest nöjda tjänstepensionskunderna. På privatmarknaden blev placeringen trea.

För första gången hamnade Länsförsäkringar Fastighetsförmedling i topp bland fastighetsmäklarföretagen i SKIs mätning av kundnöjdhet.

Liv- och pensionsförsäkring

Liv- och pensionsförsäkring bedrivs inom Länsförsäkringar AB i de två dotterbolagen Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Fondliv. Länsförsäkringar genomför för närvarande en omfattande satsning på tjänstepensionsmarknaden och Länsförsäkringar AB förvärvade under 2011 fondförsäkringsbolaget Fondliv från Länsförsäkringar Liv, som ett viktigt steg för att förstärka fondförsäkringserbjudandet ytterligare och möta företagarens behov. Sedan 6 september 2011 är det inte längre möjligt att starta ett nytt sparande med traditionell förvaltning. Ett skäl till detta är att allt fler väljer fondförsäkring och Länsförsäkringar har länge arbetat med att utveckla erbjudandet i den riktningen. De historiskt låga räntorna har bidragit till tidpunkten för beslutet, eftersom traditionella garantiprodukter med höga garantiåtaganden inte är anpassade till dagens förutsättningar. Som en följd av

utvecklingen på de finansiella marknaderna sänktes återbäringsräntan för traditionellt förvaltade försäkringar den 1 november till noll. Under 2011 var återbäringsräntan i genomsnitt 4 procent.

Länsförsäkringar förvaltar 109 mdr åt kunder med traditionell förvaltning och 52 mdr åt kunder med fondförvaltning. Merparten av nysparandet sker i fondförsäkring. Totalavkastningen inom traditionell livförsäkring uppgick under året till 6,5 procent.

Bankverksamhet

Bankverksamheten bedrivs i en helägd dotterbolagskoncern till Länsförsäkringar AB. Förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank ingår också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek som erbjuder bolån, Länsförsäkringar Fondförvaltning som erbjuder sparande i investeringsfonder och Wasa Kredit som erbjuder leasing och avbetalning. Bankverksamheten erbjuder ett komplett utbud av banktjänster till privatpersoner och lantbrukare. Ett erbjudande finns även till småföretag och är under fortsatt utveckling. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en lönsam tillväxt och en god kreditkvalitet med låga kreditförluster.

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank och utsågs i december till Årets Bank 2011 av tidningen Privata Affärer. Länsförsäkringar har för sjunde gången både Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden och Sveriges mest nöjda bolånekunder.

Rörelseresultatet ökade till 385 (345) Mkr, vilket förklaras av ett ökat räntenetto om 1 728 (1 363) Mkr. Affärsvolymererna ökade med 19 mdr till 251 (232) mdr och antalet kunder ökade till 889 000 (826 000).

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 57 procent. Specialiseringen innebär ett renodlat fokus på djuren och dess ägare och nyckelbegrepp som kompetens och engagemang har byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har också ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer samt stöttat forskning kring djurhälsa. Premieintäkten för egen räk-

ning uppgick under 2011 till 1 916 (1 795) Mkr, med ett rörelseresultat före skatt på 90 (21) Mkr.

Förmedlad affär

Genom Länsförsäkringar Mäklarservice når Länsförsäkringar de kunder som väljer att företräddas av försäkringsmäklare när de köper försäkring. För länsförsäkringsbolagens räkning förvaltare Mäklarservice vid utgången av 2011 en sakförsäkringspremie om 1 052 (1 008) Mkr. Tillväxten har framför allt skett på kom-

munaaffär och till viss del även på ansvar medan transport har minskat.

Den mäklade försäljningen av liv- och pensionsförsäkringsprodukter uppgick till 9 421 (12 555) Mkr i försäljningsvärde. Den minskade försäljning ligger främst hos de större mäklarhusen medan mindre och medelstora mäklare har haft en viss tillväxt. Inom livförsäkring utnämndes Länsförsäkringar för femte året i rad till "Årets Bästa Mäklardisk" av branschorganisationen Sfm (Svenska försäkringsförmedlares förening).

Förvaltningsberättelse

Namnändring

Den 29 september 2011 beslutade en extra bolagsstämma att ändra bolagets namn från Östgöta Brandstodsbolag för försäkring till Länsförsäkringar Östgöta. Den 5 december godkände bolagsverket namnbytet. I och med namnändringen införlivas namnet Länsförsäkringar i bolagets namn.

Verksamhet

Länsförsäkringar Östgöta är ett ömsesidigt försäkringsbolag som verkar inom Östergötlands län. Privatpersoner, företag och lantbrukare erbjuds heltäckande försäkringsskydd inom sakförsäkring, livförsäkring samt banktjänster. Bolaget är marknadsledande i länet inom sakförsäkring.

Verksamheten inom sakförsäkringsrörelsen bedrivs med egen koncession medan livförsäkring förmedlas till Länsförsäkringar Liv, banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Bank samt djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring. Samtliga dessa bolag ägs av de 23 länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med Länsförsäkringar AB som moderbolag.

För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna.

Total affärsvolym

Den totala volymen för bolagets affärer fördelar sig enligt nedan, Mkr:

Sakförsäkring, Mkr

Direkt försäkring: Premieintäkt	1 061
Mottagen återförsäkring: Premieintäkt	78

Livförsäkring, Mkr

Premieinkomst	1 007
---------------	-------

Finansiella tjänster, Mkr

Bank, inlåning	4 461
Bank, utlåning	8 468
Fond (marknadsvärde)	268

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Östgöta ingår som ett av 23 ömsesidiga, lokala i huvudsak länsvis verksamma bolag i länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger gruppen Länsförsäkringar AB (LFAB), som i sin tur äger bland annat Länsförsäkringar Liv AB, Länsförsäkringar Fondliv AB och Länsförsäkringar Bank AB. Länsförsäkringar Östgöta äger 7,4 (6,8) procent av aktierna i LFAB.

Länsförsäkringar Östgöta deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Avgiven återförsäkring går till LFAB och mottagen återförsäkring kommer därifrån.

Länsförsäkringar Östgöta äger dotterbolagen Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB och Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB som tillsammans utgör koncernen.

Bolaget är självständigt och bolagsformen är ömsesidig, vilket betyder att ägarna utgörs av bolagets försäkringsstagare. Dessa har inflytande över verksamheten och väljer 72 fullmäktigeledamöter som ska företräda dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som under året bestått av nio ledamöter inklusive vd. Därutöver ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

Sammanfattning

- Bolagets sakförsäkringsrörelse har ytterligare stärkt sin marknadsposition i Östergötland. Premieintäkten har ökat med 42 Mkr till 1 061 Mkr under året. Samtliga rörelsegrenar har ökat sina premiebestånd, företag med 3 procent, motor med 4 procent, privat och lantbruk med 4 respektive 9 procent vardera.
- Den ökade mängden skador som noterats de senaste åren håller i sig. Det

innebär att bolaget har reglerat cirka 60 000 skador mot cirka 50 000 skador för bara två år sedan. Sommarens regn-oväder bidrog till en ökning av antalet vattenskadorna. Bland annat orsakade det kraftiga regnandet i Norrköping i juli cirka 800 anmälda skador på hus och fastigheter till ett samlat skadevärde runt 55 Mkr.

- Koncernens försäkringstekniska resultat blev 56 Mkr, en förbättring från föregående års 4 Mkr. Det försäkringstekniska resultatet är dock 31 Mkr lägre än förväntat.
- Den finansiella oron till trots redovisar koncernens finansportföljer ett resultat på 96 Mkr, inklusive interna hyror men före förvaltningskostnader och kalkylränta till försäkringsrörelsen. Motsvarande resultat för 2010 var 302 Mkr. Totalavkastning på koncernens samlade tillgångar blev 2,2 procent. Resultatet beror främst på en stark utveckling i bolagets ränte- och fastighetsportföljer med en avkastning på 5,8 respektive 9,7 procent. Bolagets aktieportfölj uppvisar en negativ avkastning på 3 procent.
- Bolagets bankverksamhet har utvecklats positivt 2011, både volym- och resultatmässigt. Affärsvolymen, det vill säga den samlade förändringen av inlåning, utlåning och fondkapitalet, har ökat med 13 procent eller 1,5 mdr till totalt 13,2 mdr. Resultatet från bolagets bankverksamhet uppvisade ett resultat på 15,6 Mkr, en förbättring från föregående års nollresultat.
- Bolagets försäljningsverksamhet inom livområdet har haft en positiv utveckling med en ökning av premieinkomsten på 10 procent till 1 007 Mkr. Livverksamheten redovisar ett resultat på 1,2 Mkr.
- Det sammanlagda rörelseresultatet för sak- och livförsäkring samt bankverk-

samheten uppgick till 73 Mkr. Under 2010 var motsvarande resultat 6 Mkr. Resultatförbättringen beror främst på det förbättrade bankresultatet samt lägre vinterrelaterade skadekostnader.

- Koncernens resultat före skatt blev en vinst på 131 Mkr, att jämföra med föregående års 258 Mkr. Huvudförklaringen till det lägre resultatet är den lägre kapitalavkastningen jämfört med fjolåret.
- En viktig målsättning är att öka antalet förmånskunder i bolaget. Under året har antalet förmånskunder ökat med 1 737 till sammanlagt 13 644 stycken.
- Under året har bolaget fortsatt förberedelserna av implementeringen av försäkringsbranschens nya regelverk Solvens II.
- Länsförsäkringar Östgöta är franchise-givare åt Länsförsäkringar Fastighetsförmedlings verksamheter i Östergötland. Fastighetsförmedlingen är länets näst största mäklare av villor och fritidshus.

Premieintäkt och marknad

Premieintäkten före avgiven återförsäkring uppgick till 1 139 (1 105) Mkr. Uppdelningen av premieintäkten mellan direkt försäkring och mottagen återförsäkring framgår av nedanstående tabell.

Premieintäkt, Mkr	2011	2010
Direkt försäkring	1 061	1 019
Hem, villa, fritidshus	259	251
Företag, kommun, lantbruk	313	304
Motorfordon	262	248
Trafik	192	185
Olycksfall	34	32
Mottagen återförsäkring	78	86

Premieintäkten efter avgiven återförsäkring blev 1 036 (1 009) Mkr. Marknadsandelen för bolagets sakförsäkringar redovisas i tabellen nedan. Redovisningen avser bolagets marknadsandelar i Östergötlands län.

Marknadsandelar, %	2011	2010
Direkt försäkring		
Hem	50	49
Villahem	67	67
Fritidshus	85	87
Trafikförsäkringspliktiga fordon totalt, privat	53	52
Trafikförsäkringspliktiga fordon totalt, företag	44	42

Skador

Den ökning av antalet skador som konstaterats under de senaste åren, har fortsatt på en hög nivå, vilket innebär att bolaget har cirka 10 000 fler skador än för två år sedan. Det beror främst på att bolaget har haft en bra försäljning så att antalet försäkringar har ökat i beståndet, det gäller främst inom motorförsäkring, men även inom området tilläggsförsäkringar, till exempel allrisk byggnad. Vidare har skadeutvecklingen utökats i en del produkter, men det har också uppstått en del frekvensökning inom till exempel maskinskadorna och reseskadorna. Sommarens översvämningsskador i Norrköping och Besenäs bidrar också med cirka 1 000 skador. Översvämningsskadorna står också för bolagets största skadehändelse kostnads-mässigt med en totalkostnad på nästan 65 Mkr. Av dessa får vi tillbaka cirka 45 Mkr från återförsäkringen. Därutöver har bolaget inte haft någon storskada där kostnaden överstiger bolagets självbehåll.

I direkt försäkring (exklusive motorfordon) har 33 745 (33 455) skador registrerats. Skadekostnaden (exklusive skaderegleringskostnader) beräknas uppgå till 429 (426) Mkr.

För motorfordonsförsäkring (inklusive trafik) har 26 500 (27 068) skador registrerats. Skadekostnaden för motorfordonsförsäkring (exklusive skaderegleringskostnader) beräknas uppgå till 275 (290) Mkr.

Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador medför en positiv resultateffekt på 23 (-12) Mkr. Resultatanalysen redovisar hur avvecklingsresultatet är fördelat på produktområden.

Livförsäkring

2011 var ett oroligt år för hela liv- och pensionsförsäkringsbranschen. Den finansiella oron medförde att Länsförsäkringar Liv var ett av de livförsäkringsbolag som beslutat upphöra med nyteckningen av traditionella livförsäkringar. Det innebär att bolaget från och med september enbart säljer liv- och pensionsprodukter från Länsförsäkringar Fondliv. Trots oron på finansmarknaderna har bolagets försäljningsverksamhet inom livförsäkringsområdet haft en positiv utveckling med

en ökning av premieinkomsten på 10 procent. Livförsäkringsverksamheten uppvisar ett resultat på 1,2 (1,6) Mkr.

Mkr	2011	2010
Försäljning årlig premie	155	252
Försäljning engångsbetalad	130	135
Premieinkomst	1 007	929
Förvärvat kapital	8 644	8 346

Bank

Bankverksamheten har under året fortsatt sin positiva utveckling och affärsvolymen har ökat med 13 procent eller 1 492 Mkr till 13 197 Mkr. Verksamhetens resultat har förbättrats till 15,6 (0,0) Mkr för året.

Mkr	2011	2010
Antal kunder (styck)	45 720	44 078
Inlåning	4 461	3 805
Utlåning	8 468	7 638
Förvärvat fondkapital	268	262
Affärsvolym	13 197	11 705

Kapitalförvaltning

Finansåret 2011 kännetecknas av en accelererande finansiell kris där skuldsatta länder i främst södra Europa tvingats till finansiellt stöd från europeiska centralbanken. Både kortsiktiga och långsiktigt strukturella åtgärder bedöms som nödvändiga för att skuldsatta länder ska kunna finansiera sin upplåning på egna meriter. Alltmedan obligationsköpare har ratat skuldsatta länders statspapper så har intresset för svenska statsobligationer vuxit kraftigt. Denna ”flykt till kvalitet” har medfört att räntan på ett svensk tio-årig statsobligation har halverats till 1,63 procent under året, medan räntan på en motsvarande italiensk obligation har ökat med 2 procent till 7 procent. Finansorn har samtidigt orsakat kraftiga börsfall under året. Världsindeket för aktier, MSCI World, minskade med 7,5 procent och Stockholmsbörsen föll 16,7 procent. Bolagets totala aktieportfölj har fallit med 3,1 procent medan fastighetsportföljen och ränteportföljen har haft en avkastning på 9,7 respektive 5,8 procent. Totalavkastningen på tillgångarna under året blev 2,2 procent, eller 96 (302) Mkr varav direktavkastningen blev 120 (105) Mkr. Marknadsvärdet på bolagets placeringstillgångar uppgick vid verksamhets-årets slut till 4 794 (4 352) Mkr enligt

nedanstående struktur.

Bolaget förvärvade aktier för 283 Mkr i samband med LFAB:s nyemission under 2011.

Totalavkastningen på förvaltrade tillgångar under året visas nedan. Uppställningen är gjord i enlighet med Försäkringsförbundets rekommendationer. Driftsresultatet för direktägda fastigheter i tabellen nedan inkluderar 11 Mkr i interna hyror.

Resultat

Årets sammanlagda resultat för koncernen före skatt uppgick till 131 (258) Mkr och efter skatt till 96 (196) Mkr.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till 56 (4) Mkr. Summan av bolagets försäkringstekniska resultat samt resultaten i liv och bank, det så kallade rörelseresultatet, uppgick till 73 (6) Mkr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess slut

Utöver det som finns redovisat under avsnittet utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning finns inget ytterligare att tillägga.

Förväntad utveckling för 2012

Enligt bolagets målsättning bör sakförsäkringsrörelsen efter rabatter men före mottagen återförsäkring ge en marginal på 5 procent av premieintäkten. Detta kan komma att infrias om skadeutvecklingen blir normal under året. Även bolagets bank- och livverksamhet förväntas ge positivt resultat under 2012. Om finansmarknaderna stabiliseras under året kan även finansresultatet nå den förväntade avkastningen på 5 procent.

Solvens II – riskbaserade verksamhetsregler från år 2014

Inom EU nåddes under år 2009 en överenskommelse om moderniserade verksamhetsregler för försäkringsbolag, Solvens II. De nya reglerna innebär bland annat att större krav ställs på hur bolagen arbetar med att hantera sina risker. Reglerna innebär också att kraven på minsta buffertkapital i försäkringsbolag blir väsentligt närmare relaterat till storleken på bolagets risker. Regeländringarna är omfattande, berör ett flertal områden och är väsentligt mer detaljerade än de nuvarande. Reglerna förväntas börja gälla 1 januari 2014.

En särskild projektgrupp i bolaget ansvarar för implementeringen av regelverket. Förberedelserna för Solvens II medför stora arbetsinsatser och kostnader. Åtgärder behöver vidtas såväl vad gäller utveckling av arbetsprocesser och styrdokument som vad gäller hantering av datalager och beräkningsrutiner. Den översyn som görs av processer ger en ökad effektivitet. Arbetet med förberedelser för Solvens II inriktas i första hand på att säkerställa efterlevnad av regelverket. Parallellt eftersträvas att skapa så stor affärs- och kundnytta som möjligt. Det kan nås genom att utnyttja tillfället att

förbättra formerna för styrning, hantering och kontroll av risker och allokering av kapital. Detta avser både att säkerställa arbetsprocessers effektivitet och att skapa bättre beräkningsverktyg för avvägningar mellan riskbegränsning och möjligheter till avkastning.

Under året har även utbildningar och information hållits för bolagets styrelse, ledning, fullmäktige och valberedning.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget står inför

Försäkringsrisker

Bolaget tecknar direkt skadeförsäkring och mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom- och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen liv-återförsäkring.

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms ha samma riskprofil som tidigare år. Den genomsnittliga skadeprocenten för egen räkning på 74 (71) procent under den senaste femårsperioden återspeglar försäkringsrisken.

Den mottagna affären består huvudsakligen av svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 78 (80) Mkr eller 8 (10,5) procent av den totala premieinkomsten efter avgiven återförsäkring. Största risk i mottagen affär är på 2,8 miljoner EUR eller cirka 25 Mkr, vilket är oförändrat från föregående år.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de övriga länsförsäkrings-

Tillgångsslag, Mkr	Marknads- värde 2010-12-31	Omplaceringar insättning/ uttag	Marknads- värde 2011-12-31	Direkt- avkastning	Resultat	Total- avkastning, %	Vikt, % 2010-12-31	Vikt, % 2011-12-31
Ränteportfölj	1 083 400	127 412	1 280 098	53 793	69 287	5,8	24,9	26,7
Penningmarknad och obligationer	1 022 765	130 471	1 222 377	51 785	69 141	6,1	23,5	25,5
Likvida medel	60 635	-3 059	57 721	2 008	145	2,9	1,4	1,2
Aktieportfölj	2 203 906	227 179	2 363 227	38 567	-67 858	-3,1	50,6	49,3
Svenska aktier	704 872	-97 342	530 623	24 641	-76 907	-12,6	16,2	11,1
Utländska aktier	785 931	36 733	794 609	13 165	-28 055	-3,5	18,1	16,6
Länsförsäkringar AB	672 237	283 632	987 775	0	31 907	4,3	15,4	20,6
Övriga onoterade innehav	40 866	4 155	50 218	762	5 198	12,0	0,9	1,0
Alternativa investeringar	46 084	0	43 463	0	-2 621	-3,1	1,1	0,9
Fastighetsportfölj	1 019 080	-9 576	1 107 121	27 976	97 617	9,7	23,4	23,1
Direktägda fastigheter	750 150	-9 576	816 650	27 976	76 076	10,3	17,2	17,0
Fastighetsbolag	268 930	0	290 471	0	21 541	8,0	6,2	6,1
Totalt	4 352 470	345 015	4 793 909	120 336	96 424	2,2	100	100

bolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen, per riskslag, fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen har som syfte att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Aktiekursrisker

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser, detta oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade till en enskild specifik aktie eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas på marknaden.

Totalt har bolaget en exponering av noterade aktier på cirka 1 325 Mkr. Bolaget begränsar risken i aktieportföljen genom att investera i olika bolag, branscher och i flera geografiska regioner.

Valutarisker

Valutarisker uppgår till 18 procent av placeringsstillgångar och återfinns i bolagets positioner av utländska aktier och råvaror. De totala valutapositionerna uppgick på balansdagen till 865 Mkr investerade i fem olika valutor. De 40 Mkr räntebärande tillgångar som är investerade i utländsk valuta är valutasäkrade. Av de icke säkrade valutapositionerna motsvarade USD exponeringen 67 procent av de utländska valutorna eller 12 procent av det totala placeringskapitalet. Placeringarna i EUR, GBP och CHF var 18, 11 respektive 5 procent av de utländska valutapositionerna. Som andel av det totala placeringskapitalet var positionerna i EUR, GBP och CHF 3, 2 respektive 1 procent.

Ränte- och kreditrisker i obligationsportföljen

Ränterisken i bolagets obligationsportfölj var vid årsskiftet 2,42. Detta innebär att obligationernas marknadsvärde förändras med 2,42 procent om marknadsräntan förändras med 1 procent.

Investeringar i räntebärande papper sker endast i instrument utgivna av stat, företag eller kreditinstitut som av externa bedömare, i enlighet med en internationell rating, betraktas som säkra. Kreditrisken i ränteportföljen anses därför vara mycket låg.

Kreditrisker för bank

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras bolagets ersättning för den förmedlade bankaffären. Enligt detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av konstaterade kreditförluster på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i ansvaret vilket innebär att bolagets maximala ansvar uppgår till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk för 2011 är begränsad till cirka 80 Mkr. Kreditrisken i de lån som bolaget förmedlar bedöms vara låg på privatmarknaden men något högre på företags- och lantbrukssidan, beroende på volym mot enskild kund.

I avsnittet om risker och riskhantering lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets riskorganisation, arbetssätt och riskhantering.

Information om icke-finansiella resultatindikatorer

Miljö

Länsförsäkringar Östgöta är miljöcertifierat enligt ISO 14001. Bolaget har som tjänsteföretag en förhållandevis liten egen miljöpåverkan.

Bolaget har antagit en miljöpolicy som innehåller nedanstående punkter:

- Vi ska i de beslut vi tar och i de handlingar vi utför ta miljöhänsyn så att vi genom ständiga förbättringar minskar vår miljöpåverkan och förebygger föroreningar inom vår verksamhet.
- Vi ska uppfylla lagar och förordningar och samarbeta med myndigheter och organisationer så att vårt miljöarbete utformas i samklang med samhällets miljömål.
- Vi ska öka vår miljökompetens och genom vårt engagemang i miljöfrågor påverka våra kunder och leverantörer.
- Vi ska bidra till en hållbar utveckling i samhället och av våra kunder uppfat-

tas som ett trovärdigt alternativ vad beträffar miljöarbete inom bank och försäkring.

Bolaget har genom sitt innehav av bostads- och kontorsfastigheter möjlighet att aktivt påverka energiåtgång vid uppvärmning samt även bidra till god avfallssortering. Energibesparande åtgärder har resulterat i ekonomiska besparingar och därmed även vinster för miljön.

Bolaget köper grön el till sina fastigheter.

Det skadeförebyggande arbete som bolaget bedriver är en viktig del av miljöarbetet. Bolaget tillhandahåller en återvinningsförsäkring för lantbrukare som innebär att skrot och miljöfarligt avfall borttransporteras från gårdarna.

Värderingar

Länsförsäkringar Östgötas värderingar är att vara nära, prisvärda, engagerade och handlingskraftiga, ett kundägt företag att lita på. Målet är att vara det självklara valet när det gäller banktjänster, försäkringar och pensionssparande. Bolaget arbetar också för att vara det självklara valet för nuvarande och framtida medarbetare. Inom Länsförsäkringar Östgöta är en företagskultur byggd på gemensamma mål och värderingar en viktig framgångsfaktor. Genom en väl förankrad målstyrningsprocess har varje medarbetare individuella mål. Målen är satta utifrån de bolagsövergripande målen och de gemensamma värderingarna. På så sätt skapas engagemang, handlingskraft och delaktighet.

Kompetens och utveckling

Länsförsäkringar Östgötas marknadsstrategi har som yttersta mål att allt fler kunder ska samla sitt totala bank- och försäkringsengagemang i bolaget. Utöver den ökade kundnyttan ger detta medarbetarna ökade karriärmöjligheter och en chans att bredda sin kompetens. Länsförsäkringar Östgöta satsar på ledarutveckling och kompetensbreddning för att möta kundens samtliga behov vad gäller bank- och försäkringsärenden. En av framgångsfaktorerna är att bolaget arbetar med hög grad av delaktighet från medarbetarna i förbättrings- och utvecklingsarbete.

För att trygga behovet av rätt nyckelkompetens arbetar Länsförsäkringar Östgöta med ledarförsörjning och ledarutveckling, där syftet är att utveckla, identifiera och behålla medarbetare med goda ledaregenskaper i syfte att ge dem rätt förutsättningar för en bra utveckling

Lika värde

Vårt mål är att öka mångfalden inom bolaget. Alla ska ha samma möjligheter oavsett kön och etnisk bakgrund. Det är viktigt att skapa de rätta förutsättningarna för både kvinnor och män att utvecklas och att växa inom bolaget. I en sådan arbetsmiljö skapas kreativitet, motivation och konkurrenskraft. Det är bolagets långsiktiga strävan att både män och kvinnor ska finnas på alla organisationsnivåer i ungefär lika stor omfattning.

Länsförsäkringar Östgöta arbetar för att motverka alla former av diskriminering och för att ta tillvara den kompetens som samtliga befintliga och potentiella medarbetare besitter.

Hälsa

Länsförsäkringar Östgöta arbetar med hälsofrämjande aktiviteter. Med hälsoarbetet vill bolaget nå ett ökat medvetande hos medarbetarna, och motivera till ett aktivt val av livsstil. På sikt ska det ge fler långtidsfriska medarbetare.

Bolaget erbjuder alla medarbetare en sjukvårdsförsäkring. Sjukfrånvaron

under 2011 uppgick till 2,5 (2,9) procent av schemalagd arbetstid.

Medarbetarstatistik

Antalet anställda, omräknat till helårsanställda, är 291 (297) personer. Medelåldern uppgår till 44 (44) år. Av bolagets medarbetare utgör 55 (55) procent kvinnor och 45 (45) procent män. Av bolagets ledare är 41 (41) procent kvinnor och 59 (59) procent män.

Kriskommittén

Bolagets kriskommitté ska vara förberedd för en plötslig kris och kunna åtgärda denna. Gruppen ansvarar för direkta kontakter och samverkan med utomstående såsom allmänhet och diverse organisationers ledningar. En krishandbok är utarbetad med förslag på hur olika kris-situationer ska hanteras. Kriskommittén består idag av sju medarbetare. Vid en kris ska, om möjligt, medlemmarna i kriskommittén befrias från sina normala arbetsuppgifter.

Dotterbolag

Länsförsäkringar Östgöta har två helägda dotterbolag.

Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB är ett rent kapitalförvaltande företag. Bolaget har fått Finansinspektionens tillstånd att tillhandahålla tjänster inom kapitalförvaltning i enlighet med lag (2007:528) om värdepappers-

marknaden 2 kap 1 §, punkt 4 diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument. Bolaget har ett förvaltningsavtal med moderbolaget avseende förvaltning av dess tillgångar.

Det andra helägda dotterbolaget, Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB, äger aktier i Fastighetsbolagen Humlegården Holding I, II och III.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Östgöta (522001-1224) samt de helägda dotterbolagen Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (556661-0514) och Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB (556666-1111).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens fria kapital inklusive årets resultat uppgår till 1 563 Mkr. Av detta ska inget överföras till bundet eget kapital som uppgår till 900 Mkr.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att

Årets resultat i moderbolaget	30 493 tkr
Jämte balanserade vinstmedel om	1 316 699 tkr
Summa	1 347 192 tkr

balanseras i ny räkning.

Innehåll ekonomisk redovisning

- 23 Femårsöversikt för koncernen
- 24 Resultaträkning för koncernen
- 25 Resultaträkning för moderbolaget
- 26 Rapport över totalresultat
- 27 Resultatanalys för moderbolaget
- 28 Balansräkning för koncernen
- 29 Balansräkning för moderbolaget
- 31 Rapport över förändringar i eget kapital
- 32 Kassaflödesanalys
- 33 Noter och kommentarer

FEMÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN (TKR)

	2011	2010	2009**	2008	2007
Resultatuppgifter					
Premieintäkt för egen räkning	1 036 510	1 008 822	967 971	977 829	954 006
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	15 866	36 090	9 026	56 188	49 397
Övriga intäkter	0	0	13 163	0	0
Försäkringsersättningar för egen räkning	-778 982	-811 331	-682 830	-689 472	-701 658
Driftskostnad för egen räkning	-217 340	-229 626	-236 266	-226 739	-202 667
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter	56 054	3 955	71 064	117 806	99 078
Återbäring och rabatter	-11	-11	1 228	-355	-120 024
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter	56 043	3 944	72 292	117 451	-20 946
Återstående kapitalavkastning	58 141	252 895	390 460	-568 920	105 674
Resultat förmedlad liv-, bank- och fondaffär	16 828	1 621	1 108	4 461	2 496
Resultat före skatt	131 011	258 460	463 860	-447 008	87 224
Årets resultat	95 773	195 899	341 635	-293 344	69 467
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar, verkligt värde	4 708 478	4 270 579	3 900 194	3 389 306	3 946 798
Premieinkomst för egen räkning	1 052 532	1 016 720	967 511	982 873	976 720
Försäkringstekniska avsättningar för egen räkning	1 638 270	1 556 220	1 440 124	1 462 511	1 448 511
Kapitalbas*	2 951 698	2 853 043	2 612 826	2 150 827	2 259 051
Erforderlig solvensmarginal*	182 481	176 900	181 260	168 161	159 424
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 463 042	2 367 271	2 171 371	1 767 762	2 061 105
Obeskattade reserver	-	-	-	-	-
Uppskjuten skatt	578 274	573 841	542 044	417 052	581 849
Konsolideringskapital	3 041 316	2 941 112	2 713 415	2 184 814	2 642 954
Konsolideringsgrad, %	289	289	280	222	271
Nyckeltal					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent för egen räkning	75	80	71	71	74
Driftskostnadsprocent för egen räkning	21	23	24	23	21
Totalkostnadsprocent för egen räkning	96	103	95	94	95
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning, %	2,8	2,6	3,1	3,1	2,9
Totalavkastning, %	2,2	7,5	12,1	-12,7	4,7

*Värden avser moderbolaget

**Värden för 2009 har omvärderats med hänsyn till retroaktiv tillämpning av ny redovisningsprincip från och med räkenskapsåret 2010.

Med direktavkastning avses driftsöverskottet från byggnader – inklusive interna hyror – och mark, erhållna utdelningar och räntor i förhållande till totala tillgångars genomsnittliga värde under året. Med totalavkastning menas den ackumulerade månadsavkastningen under året. I beräkningen tas både hänsyn till tillgångarnas periodvisa direktavkastning och värdeändring.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Uppgifterna i femårsöversikten för 2011, 2010 och 2009 följer de nya redovisningsreglerna medan siffrorna för 2008 och 2007 uppfyller så kallad lagbegränsad IFRS.

RESULTATRÄKNING FÖR KONCERNEN (TKR)

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	2011	2010
	1-2		
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	1 154 901	1 113 498
Premier för avgiven återförsäkring		-102 369	-96 779
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-16 022	-7 897
		1 036 510	1 008 822
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	15 866	36 090
Övriga tekniska intäkter		0	0
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-758 168	-765 608
Återförsäkrares andel		45 214	62 476
Förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)			
Före avgiven återförsäkring		-75 297	-105 859
Återförsäkrares andel		9 269	-2 340
		-778 982	-811 331
Driftskostnader	6, 29-31, 33	-217 340	-229 626
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		56 054	3 955
Återbäring och rabatter	7	-11	-11
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		56 043	3 944
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		56 043	3 944
Kapitalavkastning, intäkter	8	213 470	143 911
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8	65 328	275 284
Kapitalavkastning, kostnader	8	-69 873	-111 845
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8	-134 918	-18 365
Kapitalförvaltningens resultat		74 006	288 985
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen		-15 866	-36 090
Återstående kapitalavkastning		58 141	252 895
Intäkter förmedlad livaffär		52 570	54 220
Kostnader förmedlad livaffär		-51 397	-52 606
Resultat livaffär		1 173	1 614
Intäkter förmedlad bank- och fondaffär		79 696	60 450
Kostnader förmedlad bank- och fondaffär		-64 041	-60 443
Resultat bank- och fondaffär		15 655	7
Resultat före skatt		131 011	258 460
Skatt på årets resultat	10	-35 239	-62 561
ÅRETS RESULTAT		95 773	195 899

RESULTATRÄKNING FÖR MODERBOLAGET (TKR)

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	2011	2010
	1-2		
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	1 154 901	1 113 498
Premier för avgiven återförsäkring		-102 369	-96 779
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-16 022	-7 897
		1 036 511	1 008 822
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	15 866	36 090
Övriga tekniska intäkter		0	0
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-758 168	-765 608
Återförsäkrares andel		45 214	62 476
Förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)			
Före avgiven återförsäkring		-75 297	-105 859
Återförsäkrares andel		9 269	-2 340
		-778 982	-811 331
Driftskostnader	6, 29-31, 33	-214 084	-227 181
Skadeförsäkringens tekniska resultat före återbäring och rabatter		59 311	6 401
Återbäring och rabatter	7	-11	-11
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		59 300	6 390
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		59 300	6 390
Kapitalavkastning, intäkter	8	213 470	143 911
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8	65 328	255 503
Kapitalavkastning, kostnader	8	-70 624	-112 598
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8	-156 459	-18 365
Kapitalförvaltningens resultat		51 714	268 451
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen		-15 866	-36 090
Återstående kapitalavkastning		35 848	232 361
Intäkter förmedlad livaffär		52 570	54 220
Kostnader förmedlad livaffär		-51 397	-52 606
Resultat livaffär		1 173	1 614
Intäkter förmedlad bank- och fondaffär		79 696	60 450
Kostnader förmedlad bank- och fondaffär		-64 041	-60 443
Resultat bank- och fondaffär		15 655	7
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		111 976	240 372
Bokslutsdispositioner			
Förändring av skatteutjämningsreserv			
Förändring av säkerhetsreserv		-30 671	-12 326
Förändring av periodiseringsfond		-31 220	-35 754
Bokslutsdispositioner	9	-61 891	-48 081
Resultat före skatt		50 085	192 291
Skatt på årets resultat	10	-19 592	-50 383
ÅRETS RESULTAT		30 493	141 908

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT (TKR)

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR KONCERNEN (TKR)	2011	2010
<i>1 januari–31 december</i>		
Årets resultat	95 773	195 899
Övrigt totalresultat	–	–
Årets övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	95 773	195 899

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR MODERBOLAGET (TKR)

<i>1 januari–31 december</i>		
Årets resultat	30 493	141 908
Övrigt totalresultat	–	–
Årets övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	30 493	141 908

RESULTATANALYS FÖR MODERBOLAGET (TKR)

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	Sjuk- och olycksfall	Hem och villa	Företag och fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa Direkt försäkring	Mottagen återförsäkring	Totalt
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	32 942	248 205	250 829	252 497	174 077	958 550	77 960	1 036 511
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	2 402	2 134	2 728	1 574	3 711	12 549	3 317	15 866
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-29 743	-224 321	-184 944	-184 272	-103 856	-727 136	-51 846	-778 982
Driftskostnader	-6 684	-41 864	-59 841	-52 099	-50 934	-211 421	-2 662	-214 084
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före rabatter och återbäring	-1 082	-15 846	8 772	17 700	22 999	32 542	26 769	59 311
Återbäring och rabatter (efter återförsäkring)	0	-3	-3	-3	-2	-11		-11
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-1 083	-15 849	8 769	17 697	22 997	32 531	26 769	59 300
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2010	-7 893	20 760	-36 366	12 601	-19 173	-30 071	36 461	6 390
Avvecklingsresultat:								
Bruttoresultat	6 389	-3 729	8 938	-2 201	14 205	23 603	6 426	30 029
Återförsäkrares andel	211	209	4 196	262	3 737	8 615		8 615
Nettoresultat	6 600	-3 520	13 135	-1 939	17 942	32 218	6 426	38 644
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	15 936	125 523	113 757	112 186	83 324	450 726	2 692	453 418
Avsättning för oreglerade skador	244 608	135 601	217 463	40 319	527 605	1 165 596	321 989	1 487 585
Avsättning för återbäring och rabatter								
Summa försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	260 545	261 123	331 219	152 505	610 929	1 616 323	324 681	1 941 003
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	5 201	31 148	47 575	1 317	217 492	302 733		302 733
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	5 201	31 148	47 575	1 317	217 492	302 733		302 733
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)								
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	34 573	263 202	317 864	270 175	195 939	1 081 755	73 146	1 154 901
Premier för avgiven återförsäkring	-766	-10 988	-62 286	-9 932	-18 396	-102 369		-102 369
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-865	-4 009	-4 750	-7 746	-3 466	-20 836	4 814	-16 022
Summa premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	32 942	248 205	250 828	252 497	174 077	958 549	77 960	1 036 511
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)								
Utbetalda försäkringsersättningar								
Före avgiven återförsäkring	-23 821	-226 042	-202 876	-185 607	-91 650	-729 996	-28 172	-758 168
Återförsäkrares andel	124	9 511	34 224	511	843	45 214		45 214
Förändring i avsättning för oreglerade skador								
Före avgiven återförsäkring	-5 711	-34 513	13 329	1 596	-26 324	-51 622	-23 674	-75 296
Återförsäkrares andel	-335	26 723	-29 620	-773	13 275	9 269		9 269
Summa försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-29 743	-224 321	-184 944	-184 272	-103 856	-727 136	-51 846	-778 982
Resultaträkningens poster uppdelade på försäkringsklasser								
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	55 848	466 115	506 417	35 471	17 904	1 081 755	73 146	1 154 901
Premieintäkt, brutto	54 659	454 902	498 783	34 940	17 634	1 060 918	77 960	1 138 878
Driftskostnader, brutto	-10 105	-103 032	-88 597	-6 570	-3 117	-211 421	-2 662	-214 084
Försäkringsersättningar, brutto	-40 784	-301 984	-416 321	-17 651	-4 880	-781 619	-51 846	-833 465
Resultat avgiven återförsäkring	-977	-14 472	-32 437			-47 886		-47 886

BALANSRÄKNING FÖR KONCERNEN (TKR)

TILLGÅNGAR	Not	2011-12-31	2010-12-31
Immateriella tillgångar	1-2		
Utvecklingskostnader	11	13 023	16 279
		13 023	16 279
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	12	816 650	750 150
Aktier och andelar	14	2 697 161	2 518 920
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	1 194 667	1 001 509
Övriga lån		–	–
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		436	933
		4 708 914	4 271 512
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	24	302 733	293 464
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	15	325 759	303 759
Fordringar avseende återförsäkring		29 163	29 491
Skattefordran aktuell skatt		9 902	6 446
Övriga fordringar		32 697	29 137
		397 520	368 833
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	16	12 747	12 655
Likvida medel	17, 34	61 413	63 683
		74 160	76 338
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	18	27 858	21 398
Förutbetalda anskaffningskostnader	19	12 510	11 141
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	4 003	2 416
		44 371	34 955
SUMMA TILLGÅNGAR		5 540 722	5 061 381
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2011-12-31	2010-12-31
Eget kapital	21		
Balanserad vinst inklusive årets resultat		2 463 042	2 367 271
		2 463 042	2 367 271
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	453 418	437 396
Avsättning för oreglerade skador	23	1 487 585	1 412 288
Avsättning för återbäring och rabatter			
		1 941 003	1 849 684
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Uppskjuten skatt	10	578 274	573 841
Avsättningar för pensioner	27	9 392	12 644
Övriga avsättningar		9 900	6 554
		597 567	593 039
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		134 217	116 331
Skulder avseende återförsäkring		19 841	19 353
Skulder till kreditinstitut	24	283 000	
Övriga skulder	24	67 303	77 681
		504 361	213 365
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	34 749	38 022
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 540 722	5 061 381

BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET (TKR)

TILLGÅNGAR	Not	2011-12-31	2010-12-31
	1-2		
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	12	816 650	750 150
Placeringar i koncern- och intresseföretag	13	140 815	140 815
Aktier och andelar	14	2 406 690	2 249 990
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	1 194 667	1 001 509
Övriga lån		–	–
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		436	933
		4 559 257	4 143 397
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oregrerade skador	24	302 733	293 464
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	15	325 759	303 759
Fordringar avseende återförsäkring		29 163	29 491
Skattefordran aktuell skatt		9 902	6 446
Övriga fordringar		57 747	53 834
		422 572	393 530
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	16	12 747	12 655
Likvida medel / kassa och bank	17, 34	58 384	60 638
		71 130	73 293
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	18	27 858	21 398
Förutbetalda anskaffningskostnader	19	12 510	11 141
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	3 968	2 379
		44 336	34 918
SUMMA TILLGÅNGAR		5 400 028	4 938 602

BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET (TKR), FORTS

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2011-12-31	2010-12-31
Eget kapital	21		
Reservfond/Bundna fonder		32 600	32 600
Uppskrivningsfond		78 728	78 728
Balanserad vinst		1 316 698	1 174 791
Årets resultat		30 493	141 908
		1 458 518	1 428 027
Obeskattade reserver	9	1 176 435	1 114 545
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	453 418	437 396
Avsättning för oreglerade skador	23	1 487 585	1 412 288
Avsättning för återbäring och rabatter			
		1 941 003	1 849 684
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättningar för uppskjuten skatt	10	265 277	276 302
Avsättningar för pensioner	27	9 392	12 644
Övriga avsättningar		9 900	6 554
		284 569	295 500
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		134 217	116 331
Skulder avseende återförsäkring		19 841	19 353
Skulder till kreditinstitut	24	283 000	-
Övriga skulder	24	67 825	77 297
		504 882	212 980
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	34 619	37 865
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 400 028	4 938 602
Säkerheter ställda för egna skulder			
För försäkringstekniska avsättningar (f e r) registerförda tillgångar		1 638 270	1 556 220
Övriga ställda panter och säkerheter			
Fastighetsinteckningar, nominellt värde	26	271 520	inga
Eventualförpliktelser			
Ansvarighet för 80 procent av konstaterade kreditförluster avseende förmedlade lån.			
Ansvarigheten är begränsad till räkenskapsårets ersättning för förmedlade bankprodukter.		56 101	59 388
Ansvarighet för Humlegården Fastigheter HB:s förbindelser som ägare av detta bolag med 4,9 procent.			

RAPPORTE ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Koncernen	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2010-01-01	2 171 371	2 171 371
Justering för förändrad redovisningsprincip		0
Justerat eget kapital 2010-01-01	2 171 371	2 171 371
Årets totalresultat		
Årets resultat	195 899	195 899
Årets övrigt totalresultat	–	–
Årets totalresultat	195 899	195 899
Justering för förändrad redovisningsprincip		0
Utgående eget kapital 2010-12-31	2 367 271	2 367 271
Ingående eget kapital 2011-01-01	2 367 271	2 367 271
Årets totalresultat		
Årets resultat	95 773	95 773
Årets övrigt totalresultat	–	–
Årets totalresultat	95 773	95 773
Utgående eget kapital 2011-12-31	2 463 042	2 463 042

Moderbolaget	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		
	Reservfond/ Bundna fonder	Uppskrivnings- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2010-01-01	32 600	78 728	864 996	309 795	1 286 119
Justering för förändrad redovisningsprincip					0
Justerat eget kapital 2010-01-01	32 600	78 728	864 996	309 795	1 286 119
Årets resultat				141 908	141 908
Årets övrigt totalresultat				–	–
Årets totalresultat	0	0	0	141 908	141 908
Justering för förändrad redovisningsprincip					0
Vinstdisposition			309 795	–309 795	0
Utgående eget kapital 2010-12-31	32 600	78 728	1 174 791	141 908	1 428 027
Ingående eget kapital 2011-01-01	32 600	78 728	1 174 791	141 908	1 428 027
Årets resultat				30 493	30 493
Årets övrigt totalresultat				–	–
Årets totalresultat	0	0	0	30 493	30 493
Vinstdisposition			141 908	–141 908	0
Utgående eget kapital 2011-12-31	32 600	78 728	1 316 698	30 493	1 458 518

KASSAFLÖDESANALYS (DIREKT METOD, TKR)

Not 34	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Den löpande verksamheten				
Premieinbetalningar	1 141 721	1 086 394	1 141 721	1 086 394
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-57 986	-42 372	-57 986	-42 372
Skadeutbetalningar	-659 194	-665 606	-659 194	-665 606
Inbetalningar från återförsäkrare avseende återförsäkrares andel av utbetalda försäkringsersättningar	44 045	60 998	44 045	60 998
Inbetalningar avseende provisioner och garantier	107 778	93 121	107 778	93 121
Utbetalningar till leverantörer och anställda	-411 088	-438 987	-411 088	-438 987
Skatteutbetalningar (Observera: bara företagets egen inkomstskatt)	-28 278	-20 891	-28 278	-20 891
Kassaflöde från den löpande verksamheten	136 999	72 656	136 999	72 656
Investeringsverksamheten				
Förvärv av:				
aktier och andelar	-505 022	-198 541	-505 022	-198 541
obligationer och andra räntebärande värdepapper	-504 275	-283 638	-504 275	-283 638
Avyttring av:				
aktier och andelar	222 393	128 862	222 393	128 862
obligationer och andra räntebärande värdepapper	288 051	224 521	288 051	224 521
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-8 223	-4 107	-8 223	-4 107
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	1 857	1 358	1 857	1 358
Ränteinbetalningar	47 638	30 669	47 654	29 780
Erhållna utdelningar	35 312	35 161	35 312	35 161
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-422 269	-65 715	-422 253	-66 604
Finansieringsverksamheten				
Upptagna lån	283 000	0	283 000	0
Amortering av lån	0	0	0	0
Utbetalda räntor	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	283 000	0	283 000	0
Årets kassaflöde	-2 270	6 940	-2 254	6 051
Likvida medel vid årets början	63 683	56 743	60 638	54 587
Likvida medel vid årets slut	61 413	63 683	58 384	60 638

Noter och kommentarer

Nedanstående noter avser både koncernen och moderbolaget om ingenting annat anges.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänna förutsättningar

Årsredovisningen avges per den 31 december 2011 och avser Länsförsäkringar Östgöta som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Linköping. Adressen till huvudkontoret är Platensgatan 11, Linköping och organisationsnummer är 522001-1224. Redovisningen avser verksamhetsåret 2011. Den finansiella rapporten blir föremål för fastställelse på bolagets årsstämma den 11 april 2012.

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". I de efterföljande noterna är det samma siffror för koncern och moderbolag om inget annat redovisas.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapportering rekommenderat RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i FFFS 2008:26 och dess ändringsförfattningar FFFS 2009:12 och 2011:28 har tillämpats i koncernredovisningen.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen 2012-03-14.

Lagbegränsad IFRS och RFR 2 har tillämpats vid upprättandet av moderbolagets resultat- och balansräkning.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår nedan.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära

tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Rapporterna presenteras i tusental svenska kronor (tkr), om inte annat anges. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste tusental.

Finansiella tillgångar värderas till verkligt värde och består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller som finansiella tillgångar som kan säljas. Även fastigheter är värderade till verkligt värde.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar. Realiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken "Balanserade vinstmedel".

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f e r samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f e r under året. Som kalkylränta används den interpolerade marknadsräntan för statsobligationer vars duration motsvaras av durationen på de försäkringstekniska avsättningarna i bolaget. Den genomsnittliga räntan för 2011 redovisas till 0,95 procent.

Bolagets försäkringstekniska avsättningar med avseende på trafikförsäkring diskonteras. Genom diskonteringen nuvärdesberäknas framtida förväntade kassaflöden från trafikreserven till balansdagen. Den räntesats som används vid diskonteringen är baserad på medelvärdet av räntan på sjuåriga svenska statsobligationer. För 2011 är räntefoten 2,5 procent.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår. Enligt IFRS 13 införs en ny och enhetlig standard för mätning av verkligt värde samt förbättrade upplysningskrav. Standarden ska tillämpas framåtriktat på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013. Dessa nya regler har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterbolags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas netto i resultaträkningen på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB (LFAB) och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Hyresintäkter

Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet. Den sammanlagda kostnaden för lämnade förmåner redovisas som en minskning av hyresintäkterna linjärt över hyresperioden.

Intäkter från fastighetsförsäljning

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas normalt på tillträdesdagen, såvida inte risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om risker och förmåner förknippade med tillgången (det vill säga kontrollen över den) har övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömningen av redovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när

motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits). Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för delar av finansiella tillgångar. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för delar av finansiella skulder.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto.

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderas till verkligt värde) redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (till exempel courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan.

Klassificering av finansiella instrument

Länsförsäkringar Östgöta förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom till exempel LFAB ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Östgöta alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom (i) när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och (ii) när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncern och intresseföretag samt obligationer.

Alla derivat som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS 39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer att låne- och kundfordringar är i behov av nedskrivning.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknads-

värden och som inte används för säkringsredovisning. Alla derivat som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras (i enlighet med IAS 39) som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Derivat.

Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar har satts till beräknat substansvärde samt i förekommande fall värdenivån vid nyligen genomförda transaktioner. Onoterade tillgångar utgörs i balansräkningen av onoterade aktieinnehav och andelar i riskkapitalbolag, som till sin företagsform är kommanditbolag.

Bolagets aktieinnehav i LFAB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Den samlade resultateffekten från finansiella tillgångar och skulder, värderade med hjälp av värderingstekniker uppgick till 34,5 Mkr.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Immateriella tillgångar skrivs av på 5 år från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen lin-

järt över den beräknade nyttjandeperioden, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara.

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker årligen. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna (enskilda fastigheter eller delar av beståndet) sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna i samband med kvartalsrapporteringen till Finansinspektionen. Omvärdering av verkligt värde under löpande år sker genom en intern värdering.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts, av extern värderingsman, med en kombinerad tillämpning av ortsprismetod och avkastningsmetod. Uppgifter om verkligt värde stöds av faktiska transaktioner i Linköping och Norrköping. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av framtida faktiska kassaflöden i form av driftsnetton, som successivt marknadsanpassats, samt nuvärdet av det bedömda restvärdet år 5. Restvärdet har bedömts genom en evighetskapitalisering av ett uppskattat marknadsmässigt driftnetto år 6.

Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Hyresintäkter och intäkter från fastighetsförsäljningar redovisas i enlighet med de principer som beskrivs under avsnittet intäktsredovisning.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att utgiften uppkommer.

De fastigheter där bolaget har kontorslokaler behandlas som förvaltningsfastigheter.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller ut-

rangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Den beräknade nyttjandeperioden för inventarier, verktyg och installationer är 5 år medan motsvarande tid för datainventarier är 3 år.

Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Leasing

Leasingavtal klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiella eller operationella. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Om ekonomiska risker och förmåner förknippade med tillgången kvarstår hos leasegivaren klassificeras avtalet som operationell leasing. Endast operationell leasing förekommer i bolaget.

Vid operationell leasing kostnadsförs leasingavgiften över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig åt från vad som de facto erlagts som leasingavgift under året.

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i resultaträkningen som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Leasingavtalen avser hyra av lokaler samt inventarier.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som bolaget tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar (då ingen ersättning utgår). Samtliga försäkringskontrakt i Länsförsäkringar Östgöta har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för

inträffande skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåttillägg). Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder och då i huvudsak med Chain Ladder-metoden. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Bolagets försäkringstekniska avsättningar med avseende på trafikförsäkring diskonteras. Genom diskonteringen nuvärdesberäknas framtida förväntade kassaflöden från trafikreserven till balansdagen.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras i avsnittet om risker. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering med undantag av trafikförsäkringens kassaflöden då dessa diskonteras. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader redovisas förändringen i resultaträkningen.

Tillräckligheten i avsättningarna för ej intjänade premier testas per verk-

samhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvadröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvadröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader.

Återbäring och rabatter

Bolaget tillämpar fullt ut en riskbaserad rabatt, förmånskundsrabatt. Rabatten ges till kunder på basis av deras totala engagemang i bolaget. Kunder med stort engagemang får hög rabatt medan enproduktskunder inte rabatteras. I resultaträkningen redovisas premieintäkten efter avdrag för förmånskundsrabatt. Rabatter har utgått med sammanlagt 57 Mkr. Övrig information om återbäring och rabatter återfinns i not 7.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad dels för att annullationsansvaret bara är treårigt och dels för att denna del av ersättningen enbart uppgår till cirka 16–17 Mkr per år. Bolaget sätter dock av till en annullationsreserv som uppgår till 5 procent av de tre senaste årens annullationsansvarskyldiga ersättning.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som

innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till cirka 80 Mkr. För att inte redovisa intäkter för affärer som kan komma att generera en framtida återbetalning sätter bolaget av en del av intäkten i en reserv som kan utnyttjas i fall bolaget erhåller större återbetalningskrav från Länsförsäkringar Bank.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som uppkommit vid första redovisningen av goodwill samt första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Bolaget tillämpar principer för ersättningar som innebär att man kan identifiera, mäta, styra och internt rapportera de risker som dess verksamhet är förknippad med. Bolaget har en ersättnings modell som är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering. Utgångspunkten är att ersättningar och anställningsvillkor inte får uppmuntra till överdrivet risktagande men möjliggör att anställda och personer till ledande befattningshavare kan rekryteras och behållas.

Till anställd i ledande befattningar och som kan påverka bolagets risknivå räknas verkställande direktör och personer i bolagets ledning. Även företagets kontrollfunktioner inräknas i denna grupp.

Ersättning ska i huvudsak utgå med en fast månadslön. Styrelsen har beslutat om resultatbonus/prestationsmål som gäller på lika sätt för alla anställda i bolaget – verkställande direktören undantagen – och vars storlek är beroende av det övergripande bolagsresultatet samt försäljningsresultat inom Privat, Företag och Lantbruk. Ökning av antalet förmånskunder påverkar även denna rörliga ersättning. Den rörliga ersättningen är maximerad för alla anställda till 0,5 prisbasbelopp.

Då ersättningsbeloppet är lika för samtliga anställda och beloppets storlek inte påverkar bolagets långsiktigt hållbara resultat och inte heller äventyrar företagets förmåga till långsiktigt positivt resultat utbetalas denna rörliga ersättning som engångsbelopp till samtliga anställda utom vd.

Rörlig ersättning/provision förekommer bland säljande personal. Denna personalkategori tillhör inte kategorin anställda i ledande position och bedöms inte i sitt dagliga arbete utöva ett sådant inflytande att det påverkar bolagets risknivå. Provisioner som utbetalas är enligt gällande kollektivavtal.

Styrelsen och styrelsens ersättningskommitté handlägger överenskomelser med verkställande direktören.

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas (i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och RR32) på samma sätt som avgiftsbestämda.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för vinstandels- och bonusbetalningar redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Företaget följer branschens pensionsöverenskommelse, den så kallade FTP-planen. Denna plan är huvudsakligen förmånsbaserad vad gäller framtida pensionsutbetalningar. FTP-planen är i allt väsentligt lik ITP-planen, som är pensionsplanen för industrins tjänstemän. FTP-planen försäkras huvudsakligen i FPK (Försäkringsbranschens Pensionskassa). Företaget har sin tjänstepension försäkrad i FPK.

Företaget saknar den information som krävs för att redovisa förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med IAS 19, Ersättning till anställda, i koncernredovisningen och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings uttalande, UFR 6. För de medarbetare som omfattas av den så kallade 62-års regeln görs avsättningar i bokslutet. Avsättningen baseras på ett antagande att 30 procent av de som har möjlighet att utnyttja förmånen också gör det.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26) med ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 (juni 2011). Försäkringsföretaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Dotterbolag

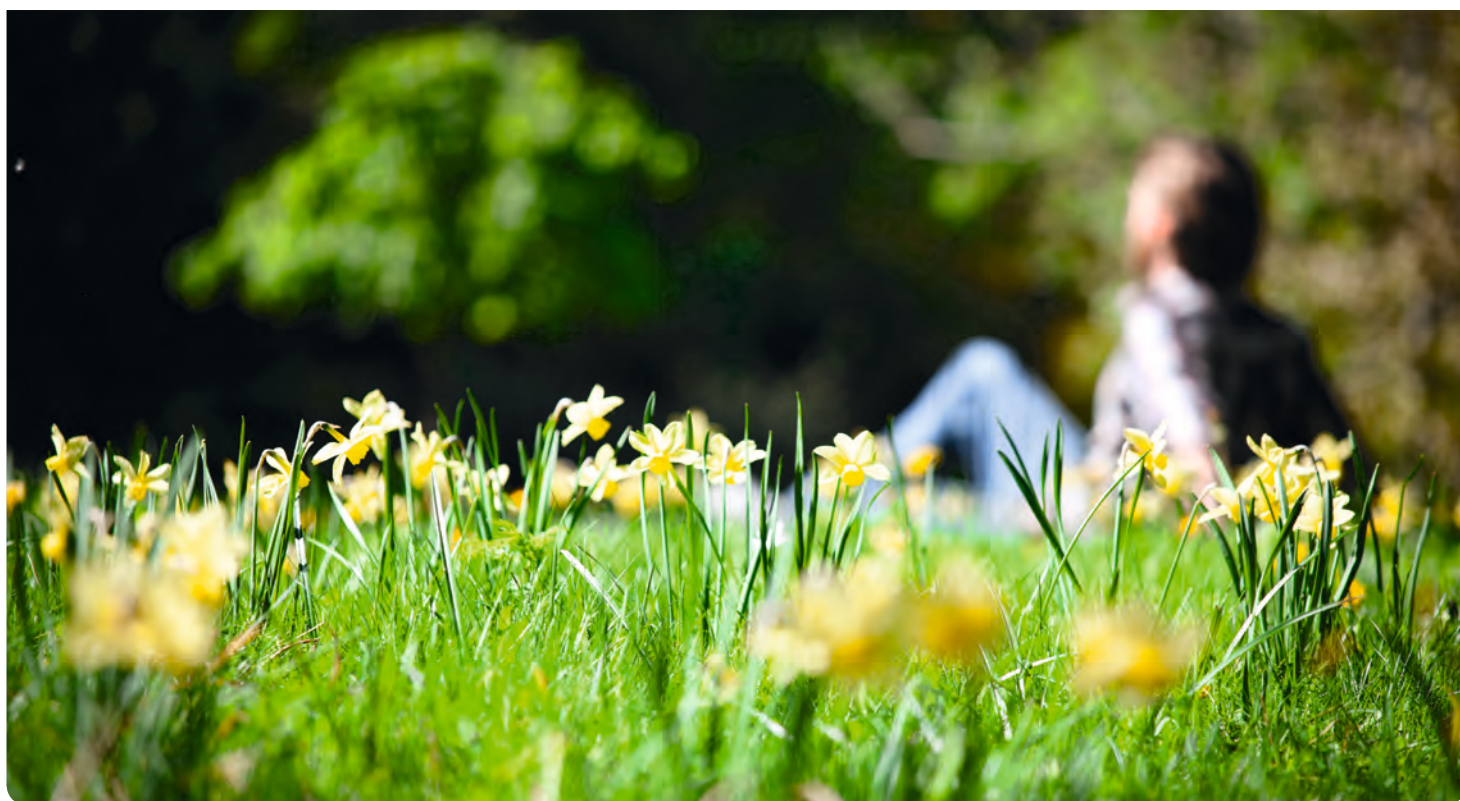
Andelar i dotterbolag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde. Nedskrivningsbehov testas löpande.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterbolag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

NOT 2 UPPLYSNINGAR OM RISKER OCH RISKHANTERING

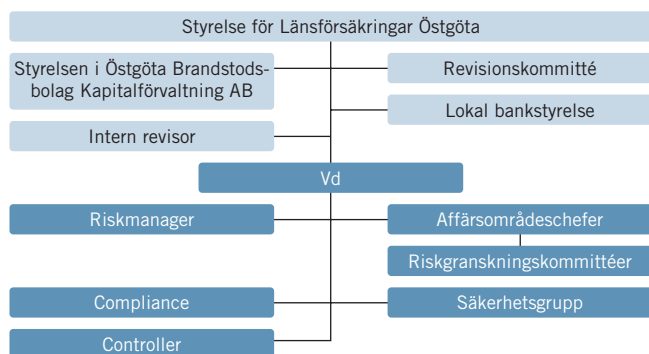
Inledning

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Östgöta. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som företaget är exponerat för – både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att säkerställa att försäkringsföretaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för. Bolagets sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer och kan beskrivas på följande sätt:

Riskorganisation och arbetssätt

Ansvar för Länsförsäkringar Östgötas riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen (inklusive normalportfölj, det vill säga hur bolagets tillgångar ska vara allokerade mellan olika tillgångsslag) och skuldtäckningspolicy. Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker utvecklas via ett flertal olika rapporter. Styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta har även styrelsen för Östgöta Brandstods-bolag Kapitalförvaltning AB till sitt förfogande, dessutom den lokala bankstyrelsen samt revisionskommittén.

I styrelsen för Östgöta Brandstods-bolag Kapitalförvaltning AB ingår fem styrelseledamöter inklusive vd för moderbolaget. Två av ledamöterna kommer från moderbolagets styrelse medan två är externa ledamöter. Styrelsen för Östgöta Brandstods-bolag Kapitalförvaltning AB har till uppgift att följa förvaltningsutvecklingen så att den är i överensstämmelse med de placeringsregler som bolaget har formulerat. Styrelsen för Östgöta Brandstods-bolag Kapitalförvaltning AB har minst fyra protokollförda möten per år.

Bolaget har etablerat en lokal bankstyrelse för Länsförsäkringar Banks verksamhet i Östergötland. Styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta utser inom sig fyra ledamöter i den lokala bankstyrelsen. Ordförande i bankstyrelsen är vd i Länsförsäkringar Östgöta. Den lokala bankstyrelsens uppgift är att följa, stödja och utveckla bankens verksamhet. Den har också en formell roll genom att av- eller tillstyrka större krediter. Länsförsäkringar Bank ABs policybeslut och kreditinstruktion ligger till grund för verksamheten. Den lokala bankstyrelsen tillstyrker vilka kreditansökningar som ska beslutas i banken centralt. Den lokala bankstyrelsen sammanträder minst fyra gånger per år.

Revisionskommittén består av styrelsens ordförande och vice ordförande, extern revisor, vd, ekonomichef och redovisningsansvarig. Dessutom ingår compliancefunktionen, riskcontrollern och en representant för internrevisionen. Revisionskommittén ska svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Revisionskommittén har minst två protokollförda möten per år.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

I bolagets operativa riskorganisation finns förutom vd en riskmanager, en compliancefunktion och en riskbedömningskommitté.

Bolagets riskmanager ansvarar för att identifiera och beskriva bolagets olika riskområden. Det bör gälla såväl bedömningar av storleken på företagets samlade risktagande som bedömningar av om processerna för riskhantering i företaget är tillfredsställande. Riskkontrollfunktionen ska därför skapa en samlad bild av företagets risker och riskhantering. Den ska utgöra ett stöd för verksamheten och arbeta såväl proaktivt som kontrollerande. Riskmanagern har även till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till styrelsen och till revisionskommittén.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevanden i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar fyra gånger per år till vd och två gånger per år till revisionskommittén samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Bolaget har två riskgranskningskommittéer, dels för försäkringsrisker inom företag och dels inom lantbruk. Kommittéerna har till uppgift att granska och följa upp befintliga risker inom sakförsäkringsområdet. Ledamöterna inom kommittéerna representerar såväl bolagets marknadsorganisation som skadeavdelning.

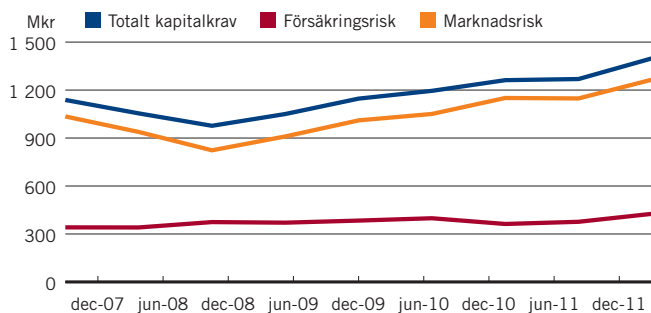
Bolaget har en kontrollgrupp där riskkontroller, compliance, klagomålsansvarig samt säkerhetssamordnare ingår. Syftet är att samordna och följa upp gemensamma risker och kontrollfrågor. Gruppen har minst fyra protokollförda möten per år. Uppföljning och kontroll av revisioner sker genom en särskild grupp, SO-gruppen, med uppgift att säkerställa att alla avvikelser och rekommendationer från revisorer åtgärdas. Gruppen har minst fyra protokollförda möten per år.

Bolaget har dessutom en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor. Säkerhetsgruppen ansvarar för att en riskanalys i bolaget utförs vartannat år. Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB (LFAB). Bolaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande på miljöområdet.

Rapportering av risk

Bolaget har en intern beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Mätetalet är på formen av ett kapitalkrav som förväntas svara mot det sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under tvåhundra slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens riskexponering och de i modellen antagna diversifieringseffekterna – mellan och inom – de olika riskslagen. Modellen är ett led i anpassningen till de så kallade riskbaserade solvensregler som förväntas komma att införas. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper; försäkringsrisk, placeringsrisk, motpartsrisk, operativ risk och affärsrisk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bolagets kapital

(konsolideringskapital). Bolagets styrelse får en riskrapport två gånger per år där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats.

Diagrammet visar hur bolagets totala risk och konsolideringskapital utvecklats under den senaste femårsperioden.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Vidare rapporterar även bolaget in uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyller med god marginal de minimikrav som ställts av myndigheterna.

Risker i försäkringsverksamheten

Försäkringsrisker består av teckningsrisk, reservrisk och katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa båda typer av risker beskrivs nedan. Då risker – liksom principer och verktyg för värdering av riskerna och riskhantering – skiljer sig åt för olika typer av försäkringskontrakt, återfinns ytterligare kommentarer under rubriken ”Riskhantering i försäkringsrörelsen”.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att skade- och driftskostnaderna för ännu ej inträffade skador inte täcks av premieintäkten. Teckningsrisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat innehåller brister. Ett exempel är att bolagets tarifferings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade, eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys fallerar. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval, och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till Östergötlands län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera en-

skilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av bolagets konsolideringskapital vid årets ingång. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Därutöver är huvudmetoden för styrning av teckningsrisker den affärsplan som utformas årligen och fastställs av styrelsen. Bolaget upprättar även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av bolagets ledning. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden (limiter). I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

Bolaget har en särskild riskgranskningsskommitté där man löpande utvärderar olika risker och vid behov föreslår lämpliga åtgärder.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget LFAB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som LFAB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och LFAB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 7 miljarder totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och LFAB tillsammans.

För katastrofskador som överstiger 7 miljarder kronor har det under verksamhetsåret funnits ett internt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen som omfattar ytterligare 3 miljarder kronor.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken "Operativa risker".

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, det vill säga en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs minst fyra gånger per år.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto- och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

1% förändring i totalkostnadsprocent, tkr	2011	2010
Resultateffekt	-9 093	-8 218
Inverkan på eget kapital	-6 701	-6 057
1% förändring i premienivån		
Resultateffekt	10 610	10 190
Inverkan på eget kapital	7 820	7 510
1% förändring i skadefrekvens		
Resultateffekt	-7 582	-7 569
Inverkan på eget kapital	-5 588	-5 578
10% förändring i premier för avgiven återförsäkring		
Resultateffekt	-10 237	-9 678
Inverkan på eget kapital	-7 545	-7 133

Ovanstående tabell visar hur resultatet före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen överst i nästa spalt visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2006–2011 före återförsäkring.

Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Skadekostnad före återförsäkring (Mkr)

Skadeår	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
i slutet av skadeåret	763 996	773 786	613 405	700 562	759 168	766 175	
ett år senare	781 306	755 968	605 659	691 308	779 293		
två år senare	780 906	764 378	591 172	675 974			
tre år senare	759 704	741 724	586 196				
fyra år senare	735 975	741 202					
fem år senare	732 579						
Nuvarande skattning av total skadekostnad	732 579	741 202	586 196	675 974	779 293	766 175	
Totalt utbetalt	638 278	648 991	508 646	572 113	603 171	402 079	3 373 277
Summa kvarstående skadekostnad	94 301	92 211	77 550	103 862	176 123	364 095	908 142
Avsättning upptagen i balansräkningen	94 301	92 211	77 550	103 862	176 123	364 095	908 142
Avsättning avseende skadeår 1999 och tidigare							204 080
Total avsättning upptagen i balansräkningen	94 301	92 211	77 550	103 862	176 123	364 095	1 112 222

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Östgöta är det aktiekursrisken som är den mest påtagliga risken, medan fastighets-, ränte-, råvaru- och valutariskerna är av mindre omfattning.

Placeringsstruktur, Mkr	2011	2010
Obligationer	911	792
Penningmarknadslån	0	0
Företagsobligationer	220	174
Direktlån	91	56
Likvida medel	58	61
Aktier, svenska noterade	531	705
Aktier, svenska koncernbolag	290	269
Aktier, svenska intressebolag	988	672
Aktier, svenska onoterade	5	9
Andelar, svenska onoterade	45	33
Aktier, utländska noterade	795	786
Råvaror	43	46
Direktägda fastigheter	817	750
Summa placeringstillgångar	4 794	4 352

Kapitalförvaltningens övergripande mål är att

1. Tillförsäkra att bolagets betalningsåtaganden alltid kan fullföljas.
2. Långsiktigt producera en sådan avkastning på placeringstillgångarna att;
 - en konkurrenskraftig kalkylränta kan lämnas till försäkringsrörelsen,
 - en skälig avkastning uppnås på konsolideringskapitalet och att variationen i framtida värde och avkastning beaktas.

Bolagets placeringspolicy och placeringsriktlinjer är de reglementen som Länsförsäkringar Östgöta har satt upp för sin kapitalförvaltning. Dessa regler är fastställda av styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta

medan förvaltningen sköts av det helägda dotterbolaget Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB.

Placeringsreglementet omfattar flera avsnitt där framtagande av en normalportfölj utifrån en så kallad Asset Liability Management studie (ALM-studie) utgör grunden. Dessutom finns regler för skuldtäckning, ägandefrågor, motpartsrisker, derivatahantering, etiska och miljömässiga regler, uppföljning och rapportering etc.

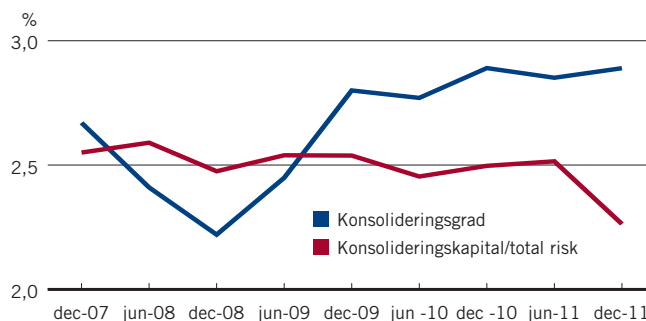
ALM-studiens fem steg

För att beräkna bolagets kapitalstruktur och fördelningen mellan olika tillgångsslag utförs en så kallad ALM-analys; engelska för tillgångs-/skuldanalys. ALM-studien består av fem steg.

1. Det initiala steget är att beräkna hur bolagets åtagande kan förväntas utvecklas under närmast kommande året. Syftet är skapa en bild av hur den försäkringstekniska skulden kan komma att utvecklas fram till och med slutet av året och hur mycket placeringskapitalet tillförs i form av reservsättningar.
2. Kapitalförvaltningen lyder under ett antal restriktioner för hur kapitalet kan allokeras. Räntheplaceringarna styrs delvis utifrån skuldtäckningsskänsyn men också utifrån det durationsmål som bolaget har valt för förvaltningen. Det finns också andra mer tillgångsspecifika restriktioner att ta hänsyn till i kapitalallokeringen.
3. Förutom restriktionerna styrs också kapitalallokeringen av de antaganden som görs om tillgångarnas avkastning, samvariation och risk. Kapitalallokeringsmodellen är ett verktyg för att ta beslut om hur tillgångarna ska spridas mellan olika tillgångsslag. Det är allmänt vedertaget att tillgångar ska spridas på flera tillgångar för att risken ska reduceras, och finansiellitteraturen förespråkar vanligen en mix mellan tillgångarna aktier, räntor samt fastigheter. Utöver dessa tillgångar utgörs bolagets tillgångar av onoterade aktier, i huvudsak i form av LFAB-aktier, samt alternativa investeringar¹⁾. Avkastningen och samvariationen mellan tillgångarna är avgörande för hur mycket av varje tillgång som ska ingå i portföljen.
4. För att erhålla exempel på optimala tillgångsfördelningar har en dator programmerats så att den matematiskt, utifrån ovan angivna antaganden om avkastning, standardavvikelse och samvariation mellan tillgångarna, har sökt sig fram till optimala kombinationer av de olika tillgångsslagen.
5. De yttre ramarna för konsolideringsgraden, som har fastställts till 150–400 procent, är ett målintervall. Med en konsolideringsgrad på 289 procent ger detta intervall i praktiken inte någon större vägledning i valet av placeringsrisk²⁾. Istället används en intern riskberäkningsmodell för att ge en bild av vilken risknivå och kapitalallokering som kan vara lämplig för bolaget.

För bolaget har kvoten mellan konsolideringskapitalet och det totala riskbeloppet legat i intervallet 225–275 procent under de åtta åren som har beräknats, se diagrammet nedan. Under hösten 2011 investerade bolaget 283 Mkr i nya LFAB-aktier vilket medfört att kvoten sjunkit betydligt. Bolaget har dock haft en relativt jämn totalriskexponering under hela denna period. Denna nivå på kvoten innebär att bolaget är finansiellt starkt nog att klara av mycket osannolika negativa händelser.

Konsolideringskapital/totalt riskbelopp samt konsolideringsgrad för bolaget perioden 2003-12-31–2011-12-31, %

Kvoten mellan konsolideringskapital och totalrisk kan användas som ett styrinstrument för att indikera utrymmet för risktagandet i placerings-tillgångarna. Genom att höja risken i placeringskapitalet minskas kvoten och genom att minska risken i placeringskapitalet höjs kvoten. En högre kvot innebär att bolaget är bättre rustat att klara ett negativt utfall.

Tillämpning av normalportföljen

ALM-studien är baserad på en teoretisk modell och ger ett ramverk för kapitalallokeringen, men den ger ingen direkt vägledning för till exempel vilka aktier som förvaltningen ska köpa eller vilka räntepapper som bör ägas. Den delen av förvaltningen stödjer sig istället på hur finansiella risker, enligt teori och vedertagen praxis, bör hanteras och kapitalförvaltningens kunskaper och erfarenheter. Bolagets kapitalförvaltning har därmed valt att fokusera den egna förvaltningen på svenska, europeiska och amerikanska storbolagsaktier, svenska och europeiska räntepapper samt regionala fastigheter. Förvaltningen av onoterade aktier, aktier på tillväxtmarknader, kreditkorgsobligationer, råvaror och fastigheter utanför Östergötland sker av externa förvaltare. För att tydliggöra hur den interna förvaltningen bedrivs och vilka risker som tas mäts den egna förvaltningen mot ett antal index, se nedan. Dessa index utgör bolagets benchmarks för 2011. Information om indexen är fritt tillgängliga både i finansiella tidningar och på Internet och är valda då de anses utgöra en god grund för en rättvis benchmarking mot bolagets förvaltning.

Tillgångsslag	Index	Sammansättning
Svenska noterade aktier	Stockholmsbörsen index OMXSBI	De cirka 80 största bolagen på Stockholmsbörsen
Amerikanska noterade aktier	S & P 100	De 100 största amerikanska börsbolagen
Europeiska noterade aktier	STOXX50R	De 50 största europeiska företagen
Sammanlagd ränteportfölj	Handelsbanken HMSE-index	Samtliga större utestående statsskuldväxlar och statsobligationer samt bostadsobligationer

Kapitalförvaltningen kan på kort och medellång sikt välja att inom strikta ramar avvika från normalportföljens procentsatser (se normalportföljen för år 2011 nedan). Anledningen är dels att möjliggöra aktiv förvaltning i syfte att höja avkastningen på tillgångarna, dels att det inte är effektivt att göra ständiga korrigeringar av tillgångarna och deras andel av portföljen.

¹⁾ Alternativa investeringar utgörs av råvaruinvesteringar.

²⁾ Konsolideringskapitalet var 289 procent 2011-12-31.

Tillgångsslag	Normalportfölj %	Tillåten avvikelse %
Räntebärande instrument	27	+/- 5
Stats-, bostads- och företagsobligationer, penningmarknadslån och direktlån	26	+/-5
Likvida medel	1	<10
Aktier	47	+/-5
Svenska noterade aktier	14	+/-5
Utländska noterade aktier	19	+/-5
Länsförsäkringar AB	13	< 25
Övriga onoterade bolag (Linktech AB och Innkap 2, 3 och 4)	1	< 3
Alternativa investeringar	1	< 3
Fastigheter	25	-10/+5
Direktägda fastigheter	19	+/-10
Fastighetsbolag	6	+/-5
Summa	100	

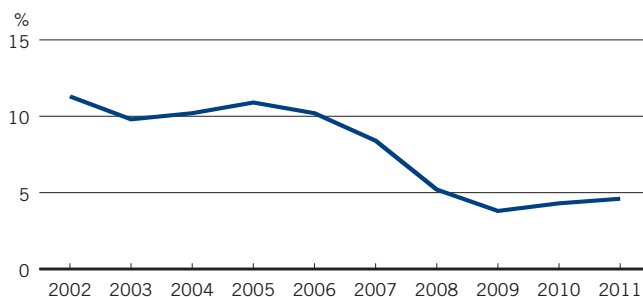
Finansiella risker

Till följd av att kapitalförvaltningens placeringsarbete i hög grad styrs av normalportföljen, och normalportföljens underliggande index uppkommer en diversifiering av tillgångarna på många olika instrument. Länsförsäkringar Östgöta har valt att kraftigt begränsa den relativa risken. Den absoluta risken kvarstår dock alltid. För att reducera den absoluta och relativa risken använder kapitalförvaltningen ett antal olika metoder:

1. Genom att välja olika tillgångar som inte fullständigt samvarierar med varandra, eller som vanligen utvecklas i motsatt riktning, minskar risken jämfört med att inte sprida tillgångarna. I hög grad görs denna riskreduktion redan i den strategiska allokeringen, genom att placeringar sker i tre olika tillgångsslag samt att aktieplaceringar görs i flera olika länder. Men även på portföljförvaltningsnivån sprids tillgångarna i syfte att reducera samvariationen. För aktieplaceringar innebär det ytterligare spridning med hänsyn till geografi, branscher, och bolagsstorlek. I fastighetsplaceringarna skapas riskreduktionen genom att huvuddelen av fastigheterna är bostadsfastigheter, som i mycket liten grad samvarierar med aktier eller obligationer. Även ränteportföljen, som både innehåller korta och långa placeringar, bidrar starkt till att reducera risken i den totala tillgångsportföljen. Korta räntebärande instrument samvarierar nämligen endast i mindre grad med långa räntebärande instrument och både korta och långa räntebärande instrument har liten samvariation med aktier.
2. Genom att begränsa valutaexponeringen och endast tillåta valutaexponering för aktier och aktiefonder (inklusive ETFer), råvaruplaceringar som råvarufonder (inklusive ETFer) och euronominerade räntepapper reduceras valutarisken.
3. Genom att durationen på de ägda räntebärande instrumenten begränsas och matchas mot de försäkringstekniska åtagandena reduceras ränterisken. Genom att en noggrann emittentanalys görs för varje ränteinstrument som köps begränsas kreditrisken.
4. Genom att endast tillgångar med god omsättning ägs reduceras likviditetsrisken. I tillgångar som har relativt låg likviditet, till exempel fastigheter och aktier i LFAB, kontrolleras storleken på dessa tillgångar i relation till de totala tillgångarna.

Känslighetsanalys	Påverkan på skulder och eget kapital		
	Värdepåverkan	Avsättning för andra risker och kostnader	Eget kapital
Kursnedgång aktier 10%	-236 323	-62 153	-174 170
Ränteuppgång 1%	-29 604	-7 786	-21 819
Ökning av direktavkastningskrav fastigheter 1%	-136 108	-35 796	-100 312
Valutakursnedgång aktier 10%	-79 461	-20 898	-58 563

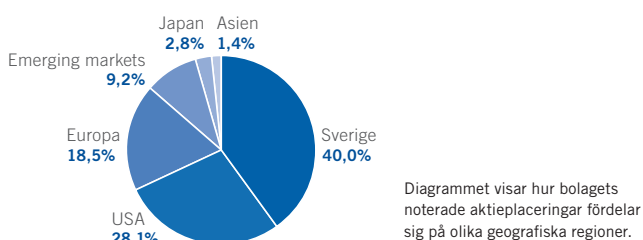
Den genomsnittliga tioåriga totalavkastningen på bolagets tillgångar visas nedan. Beräkningen visar respektive årgångs genomsnittliga tioårsavkastning.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Detta sker oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden.

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en exponering av noterade aktier på cirka 1 325 Mkr. Bolaget försöker minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner.

Diagrammet visar hur bolagets noterade aktieplaceringar fördelar sig på olika geografiska regioner.

Aktiekursrisken i bolagets portfölj av noterade aktier är en resultateffekt på 132 Mkr om portföljen faller med 10 procent.

Valutakursrisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser.

Bolaget har både tillgångar och skulder i utländsk valuta. För skuldsidan är risken mycket begränsad och är endast hänförlig till ett enskilt återförsäkringskontrakt. På tillgångssidan uppgår den totala valutaexponeringen till 865 Mkr, varav 40 Mkr är valutasäkrat. Valutasäkring utgörs av två valutaterminer, varav den ena är en valutasäkring av 3,2 miljoner amerikanska dollar med löptid till september 2012 och den andra är en valutasäkring av 2,2 miljoner euro med löptid till maj 2012. Enligt bolagets placeringspolicy får den totala valutaexponeringen maximalt uppgå till 30 procent av det totala tillgångsvärdet. Den totala tillgångsfördelningen i olika valutor återfinns nedan. Där finns också tillgångar i SEK och dess förhållande till totala kapitalet.

Valutafördelning	Ingående marknadsvärde		Utgående marknadsvärde	
	tkr	%	tkr	%
SEK	3 518 520	81	3 929 160	82
USD	557 037	13	570 790	12
EUR	157 659	4	153 111	3
GBP	78 811	2	96 834	2
CHF	39 743	1	43 770	1
DKK	700	0	245	0
	4 352 470	100	4 793 910	100

Valutarisken i bolaget består i att om de utländska valutorna faller med 10 procent i värde minskar bolagets resultat före skatt med 82 Mkr.

Kreditrisk

Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller emittent i ett ränteinstrument inte kan fullgöra sina förpliktelser.

För att begränsa kreditrisken i ränteplaceringar har bolaget fastställt vilken den lägsta långsiktiga kreditvärdering (rating) en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtekniska regler. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag svarar för, eller av företag ingående i samma koncern och som har en rating inom intervallen Aaa–Baa enligt Moody's samt AAA – BBB enligt Standard & Poor's får ägas av bolaget till ett marknadsvärde upp till 5 procent av försäkringstekniska avsättningar. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag svarar för, eller av företag ingående i samma koncern som har en rating inom intervallen Ba–B enligt Moody's samt BB–B enligt Standard & Poor's får ägas av bolaget till ett marknadsvärde upp till 2 procent av försäkringstekniska avsättningar.

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgick vid årsskiftet till 1 223 Mkr. Bolagets ränteportfölj består av statsobligationer, bostadsobligationer, företagsobligationer och förlagslån. Av ränteportföljen är 17 procent emitterat av svenska staten, 58 procent är emitterat av svenska bostadsinstitut, 22 procent av olika stora företag och 3 procent i kreditkorgsobligationer.

Kreditvärdigheten på ränteportföljen är mycket hög; cirka 82 procent av ränteportföljen har högsta kreditvärdighet både på kort och lång sikt (svenska staten och säkerställda obligationer från Swedbank hypotek, Länsförsäkringar hypotek, Nordbanken hypotek, SBAB hypotek, SEB hypotek och Stadshypotek har rating AAA). Även emittenterna av bolagets företagsobligationer har god rating. Dessa emittenter är Sandvik, Securitas, RBS, GE, Nordea, Danske Bank, SEB, Volvo, Electrolux, Swedish Match, SBAB, Stora Enso, LF Bank och Scania. Stora Enso har kreditbetyg BB. Sandvik, Securitas, Electrolux, Swedish Match och Volvo har rating BBB medan de övriga emittenterna ovan har rating A– eller högre.

Marknadsvärden per ratingkategori, Mkr	2011-12-31	%	2010-12-31	%
AAA + AA	1 006,5	82,3	790,5	77,4
A	139,4	11,4	199,7	19,6
BBB	67,2	5,5	30,6	3,0
BB	10,2	0,8		0,0
B		0,0		0,0
CCC		0,0		0,0
Utan rating		0,0		0,0
Summa	1 223,3	100	1 020,8	100

Kreditkorgsobligationerna, så kallade first-to-default-obligationer, utgörs av en portfölj av obligationer från ett antal referensbolag. Samtliga referensbolag har en lägsta rating om BBB. First-to-default-obligationen innebär att all kreditexponering riktas mot det referensbolag i vilket den första kredithändelsen inträffat. Ytterligare kredithändelser bland de övriga referensbolagen har ingen påverkan på obligationens återbetalningsbelopp. Om en kredithändelse inträffar fastställs återvärdet för referensbolaget och obligationen förfaller jämte upplupen ränta. Om ingen kredithändelse inträffat återbetalas nominellt belopp vid förfall.

Den kreditrisk som finns i bolagets avgivna återförsäkring beskrivs under avsnittet återförsäkringsrisk ovan.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

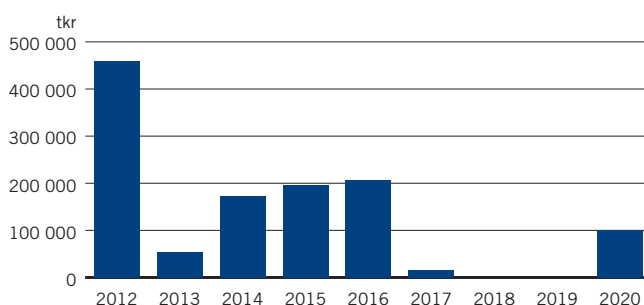
Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor.

Sedan bolaget fick koncession för trafikförsäkringen 2004 har tidsperioden mellan att försäkringspremien kommer in och att skadorna slutregleras ökat. Med ökad tidsperiod mellan inkommen premie- och skadeutbetalning blir det viktigare att fastställa att de avsatta reserverna är tillräckliga och att de avsatta tillgångarna utvecklas på samma sätt som åtagandena. För att undvika att ränteförändringar påverkar tillgångsvärdet så att det inte längre överensstämmer med värdet på skulderna, förespråkas vanligen att tillgångarna matchas med skulden. Det sker genom att ränteplaceringarna ges samma duration som åtagandena. För 2011 beräknas åtagandena ha en duration på cirka 3,7 år. Ränteportföljen och normalportföljen har därmed anpassas till detta durationsmål. Förvaltningen behöver dock inte slaviskt följa durationsmålet utan har ett tillåtet intervall på 3,7 år +/- 1,5 år.

Under 2011 har ränteportföljen mäts mot Handelsbankens Sweden all index (HMSE-index). Tidslängden på de utstående statspapper och bostadspapper som ligger till grund för indexet varierar över tiden men ligger vanligen i närheten av durationsmålet på 3,7 år.

Nedan visas förfallostrukturen på bolagets ränteportfölj per 2011-12-31.

Förfallostrukturen på bolagets ränteportfölj.

Känslighet

Kursrisk, tkr	25 672	Kursrisk, %	2,42
Medelduration, år	2,56	Medellöptid, år	2,81

Kursrisken (eller ränterisken) visar den negativa resultateffekt som bolaget står i fall räntenivån stiger med 100 räntepunkter. Vid årsskiftet skulle en (teoretisk) räntestegring på 1 procentenhet (100 räntepunkter) innebära att räntetillgångarna minskade i värde med 25,7 Mkr. Medelduration visar den genomsnittliga durationen eller vad man kan kalla den genomsnittliga återbetalningstiden för hela ränteportföljen. Vid årsskiftet var ränteportföljens duration 2,6 år.

Vid årsskiftet var bolagets fastigheter belånade med 283 Mkr. Räntan på lånet utgår från 3 månaders Stibor. Bolaget avser att amortera lånet under en period av 5 år.

Fastighetsrisk

Marknadsvärdet på bolagets fastighetsbestånd har under 2011 skrivits upp med 6 procent och uppgår nu till 816,6 Mkr. Förvaltningsfastigheterna finns i Linköpings tätort och består huvudsakligen av bostadsfastigheter. Dessutom har bolaget en exponering mot den kommersiella fastighets-

marknaden i Stockholm genom innehavet i Humlegården AB. Exponeringen i Humlegården är på 290,5 Mkr.

Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Östgöta är fastighetsrisken för det egna beståndet relativt begränsad eftersom bostadsfastigheterna har en lugnare prisutveckling och därmed lägre risk än kommersiella fastigheter. Den totala fastighetsexponeringen utgör 23,1 procent av placeringsstillgångarna.

Känslighetsanalys, fastighetsrisk

Inverkan på vinst före skatt, Mkr	2011	2010
Avkastningskravet förändras med 1 procent	136,3	125,0
Förändring av hyresnivåerna med 10 procent	7,0	7,0

Motpartsrisiker

Fondkommissionärer som bolaget får handla värdepapper med

Nordea Investment Management AB	org nr 556060-2301
Danske Consensus, svensk filial	org nr 516401-9811
Svenska Handelsbanken AB	org nr 502007-7862
SEB Enskilda AB	org nr 502032-9081
Öhman Fondkommission AB	org nr 556206-8956
JP Morgan Securities Ltd. Stockholm filial	org nr 516404-5048

Banker som får hantera bolagets likvida medel:

Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial, med 200 Mkr i limit	org nr 516401-9811
Länsförsäkringar Bank Aktiebolag, med 200 Mkr i limit	org nr 516401-9878
Nordea Bank Sverige AB, med 200 Mkr i limit	org nr 502010-5523

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder.

För Länsförsäkringar Östgöta är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Länsförsäkringar Östgöta ska alltid kunna tillgodogöra sina åtaganden gentemot sina försäkringstagare. Detta kräver att tillgångsportföljen balanseras och att särskilda hänsyn tas till placeringarnas likviditet. Större delen av bolagets tillgångar är föremål för marknadsnotering. Kontanter i bank ska ackumulerat under en månad lägst uppgå till summan av driftskostnader och skadeutbetalningar.

Bolagets skuldtäckningspolicy säkerställer också att Länsförsäkringar Östgötas försäkringstekniska avsättningar alltid kan infrias.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 83 Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och nettoersättning från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till cirka 88 Mkr.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar

Mkr	Redovisat värde					Kassaflöden		
	Totalt	Utan förfall	Med förfall	1–3 mån	4–12 mån	2013–2017	2018–2027	2028–
Finansiella tillgångar	4 794	3 571	1 223	115	344	630	134	0
Försäkringstekniska avsättningar f e r (netto)	1 413		–1 413	–146	–437	–452	–272	–107

Tabellen ovan visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna och skulderna delas in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellen även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar diskonterat till nuvärde.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Fondlivs respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Östgöta en provision.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv respektive Länsförsäkringar Fondliv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad dels för att annullationsansvaret bara är treårigt och dels för att denna del av ersättningen enbart uppgår till cirka 16–17 Mkr per år. Bolaget sätter dock av till en annullationsreserv som uppgår till 5 procent av de tre senaste årens annullationsansvarskyldiga ersättning.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till cirka 80 Mkr. För att inte redovisa intäkter för affärer som kan komma att generera en framtida återbetalning sätter bolaget av en del av intäkten i en reserv som kan utnyttjas i fall bolaget erhåller större återbetalningskrav från Länsförsäkringar Bank

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 1400:2004.

Incidentrapportering är också en viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder.

Bolagets funktioner för riskmanagement, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

NOT 3 PREMIEINKOMST

tkr	Koncernen	
	2011	2010
Direkt försäkring i Sverige	1 081 755	1 033 549
Mottagen återförsäkring	73 146	79 949
Summa premieinkomst	1 154 901	1 113 498

Från och med september 2008 tillämpar bolaget fullt ut en riskbaserad rabatt, förmåns-kunds-rabatt. I resultaträkningen redovisas premieintäkten efter avdrag för denna rabatt.

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

tkr	Koncernen	
	2011	2010
Överförd kapitalavkastning	15 866	36 090
Räntesats %, exklusive Trafikaffär	0,95	2,30
Räntesats %, Trafikaffären	0,95	2,30

Basen för kapitalavkastningen av skadeförsäkringsverksamhetens kassaflöden bestäms som summan av halva premieintäkter f e r och genomsnittet under året av avsättning för oreglerade skador f e r.

Som räntesats för sakförsäkring tillämpas en med bolagets durationsmål (3,7 år) överens-stämmande statsobligationsränta (det vill säga en interpolerad statsobligationsränta).

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

tkr	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrarens andel		Försäkringsersättningar f e r	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Utbetalda försäkringsersättningar	702 268	733 018	45 214	62 476	657 054	670 541
Driftskostnader för skadereglering	55 900	32 591	0	0	55 900	32 591
Utbetalda försäkringsersättningar	758 168	765 608	45 214	62 476	712 954	703 132

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER

tkr	Direkt försäkring		Mottagen återförsäkring		Totalt f e r	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Funktionsindelade driftskostnader						
Anskaffningskostnader	-99 683	-102 031	-2 662	-3 241	-102 345	-105 272
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-1 370	1 821	0	0	-1 370	1 821
Administrationskostnader	-109 585	-123 180	0	0	-109 585	-123 180
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-784	-550	0	0	-784	-550
Driftskostnader Moderbolag	-211 421	-223 940	-2 662	-3 241	-214 084	-227 181
Aktivering IT-system	-3 256	-2 446			-3 256	-2 446
Driftskostnader Koncern	-214 677	-226 385	-2 662	-3 241	-217 339	-229 626
Kostnadsslagsindeldad driftskostnad						
Provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring	0	0	-2 662	-3 241	-2 662	-3 241
Personalkostnader	-214 784	-212 556	0	0	-214 784	-212 556
Lokal- och kontorsomkostnader	-25 052	-25 250	0	0	-25 052	-25 250
Ombudersättningar	-11 024	-10 819			-11 024	-10 819
Avskrivningar på maskiner och inventarier	-7 272	-6 980	0	0	-7 272	-6 980
Övriga driftskostnader	-181 596	-170 968	64	83	-181 532	-170 886
Provision för all förmedlad affär	132 266	114 670			132 266	114 670
Total driftskostnad Moderbolag	-307 461	-311 903	-2 598	-3 158	-310 060	-315 062
Avgår:						
Driftskostnader för Finans- och fastighetsförvaltning	59 121	55 723	0	0	59 121	55 723
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-1 370	1 821	0	0	-1 370	1 821
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-784	-550	0	0	-784	-550
Resultat för förmedlad liv-, bank- och fondaffär	-16 828	-1 621	0	0	-16 828	-1 621
Skaderegleringskostnader	55 900	32 591	-64	-83	55 836	32 508
Summa avdrag	96 039	87 964	-64	-83	95 975	87 881
Driftskostnader Moderbolag	-211 421	-223 940	-2 662	-3 241	-214 085	-227 181
Aktivering IT-system	-3 256	-2 446			-3 256	-2 446
Driftskostnader Koncern	-214 677	-226 385	-2 662	-3 241	-217 340	-229 626

NOT 7 ÅTERBÄRING OCH RABATTER

tkr	Direkt försäkring	
	2011	2010
Ingående tilldelad återbäring	0	0
Återbäring för tidigare år, utbetald under året	-11	-12
Utgående tilldelad återbäring	0	0
Årets rabatter	0	1
Återbäring och rabatter	-11	-11

NOT 8 ÅRETS NETTOVINST/NETTOFÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisat i resultaträkningen, se även not 1.

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Tillgångar				
Aktier och andelar	-105 204	255 386	-126 745	235 605
Obligationer och andra räntebärande papper	15 180	-18 365	15 180	-23 656
Summa	-90 024	237 021	-111 565	211 948

Kapitalavkastning, intäkter

Driftsoverskott från byggnader och mark				
Hyresintäkter	61 239	59 926	61 239	59 926
Erhållna utdelningar	38 955	35 161	38 955	35 161

Ränteintäkter

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	58 397	46 827	58 397	46 827
Övriga ränteintäkter	3 763	1 997	3 763	1 997
Valutakursvinst, netto	21 401	0	21 401	0

Realisationsvinst, netto

Aktier och andelar	29 714	0	29 714	0
Summa intäkter i kapitalförvaltningen	213 470	143 911	213 470	143 911

Kapitalavkastning, kostnader

Driftskostnader från byggnader och mark	-44 394	-41 971	-44 394	-41 971
Kapitalförvaltningskostnader	-14 739	-13 648	-15 490	-14 401
Valutaförlust, netto	0	-47 841	0	-47 841

Realisationsförlust, netto

Aktier och andelar	0	-98	0	-98
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-2 047	-5 292	-2 047	-5 292

Räntekostnader

Fastighetslån	-2 138	0	-2 138	0
Övriga räntekostnader	-6 555	-2 995	-6 555	-2 995
Summa kostnader i kapitalförvaltningen	-69 873	-111 845	-70 624	-112 598

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar**Orealiserad vinst**

Byggnader och mark	48 100	19 800	48 100	19 800
Aktier och andelar	0	255 484	0	235 703
Räntebärande värdepapper	17 228	0	17 228	0
Summa orealiserad vinst	65 328	275 284	65 328	255 503

Orealiserad förlust

Byggnader och mark				
Aktier och andelar	-134 918	0	-156 459	0
Räntebärande värdepapper	0	-18 365	0	-18 365
Summa orealiserad förlust	-134 918	-18 365	-156 459	-18 365

NOT 9 BOKSLUTSDISPOSITIONER

tkr	Moderbolaget	
	2011	2010
Årets avskrivningar utöver plan	0	0
Förändring av säkerhetsreserv	-30 671	-12 326
Avsättning till periodiseringsfond	-31 220	-35 754
Summa bokslutsdispositioner	-61 891	-48 081

OBEKATTADE RESERVER

tkr	Moderbolaget	
	2011	2010
Utgjänningsfond	42 650	42 650
Säkerhetsreserv	1 011 878	981 207
Periodiseringsfond	121 907	90 687
Summa obeskattade reserver	1 176 435	1 114 545

NOT 10 SKATTER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010

REDOVISAT I RESULTATRÄKNINGEN**Aktuell skatt**

Årets skattekostnad	-41 325	-41 098	-24 821	-28 277
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-5 796	-2 362	-5 796	-2 362
	-47 120	-43 461	-30 617	-30 640

Förändring uppskjuten skattekostnad

Uppskjuten skattefordran avseende uppskovsvärde andelsbyte	1 531	0	1 531	0
Uppskjuten skatt på pensionskostnader	-1 241	-370	-1 241	-370
Uppskjuten skatt vid frivilligt byte av redovisningsprincip	0	26 729	0	26 729
Uppskjuten skatt på skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på placeringstillgångar	11 592	-45 459	10 735	-46 102
	11 881	-19 100	11 025	-19 743
Totalt redovisat skattekostnad	-35 239	-62 561	-19 592	-50 383

Avstämning årets skattekostnad

Redovisat resultat före skatt	131 011	258 460	50 085	192 291
Skatt enligt gällande skattesats (26,3%)	-34 456	-67 975	-13 172	-50 573
Skatteeffekt av:				
ej avdragsgilla kostnader	456	-334	458	-333
ej skattepliktiga intäkter	212	337	212	337
skillnad skattemässigt och bokföringsmässigt resultat	8 264	6 872	2 602	1 670
kupongskatt	-2 807	-2 452	-2 807	-2 452
skatt hänförlig till tidigare år	-3 002	117	-2 988	90
övrigt	-3 906	875	-3 895	878
Redovisat effektiv skatt	-35 239	-62 561	-19 592	-50 383

Gällande skattesats, %	26,3	26,3	26,3	26,3
Effektiv skattesats, %	26,9	24,2	39,1	26,2

NOT 10 SKATTER, fortsättning

tkr	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
REDOVISAT I BALANSRÄKNINGEN						
Redovisade uppskjutna skattefordringar och skulder						
Uppskjutna skattefordringar och – skulder hänför sig till följande:						
Koncernen						
Aktier och andelar, placeringstillgångar			-158 875	-191 251	-158 875	-191 251
Fastigheter			-62 475	-54 493	-62 475	-54 493
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			-8 341	-1 713	-8 341	-1 713
Temporär skillnad i bokföringsmässigt och skattemässigt restvärde			-39 011	-33 126	-39 011	-33 126
Obeskattade reserver			-309 572	-293 257	-309 572	-293 257
Skattefordringar/-skulder, netto	0	0	-578 274	-573 841	-578 274	-573 841
Moderbolaget						
Aktier och andelar, placeringstillgångar			-158 875	-191 251	-158 875	-191 251
Fastigheter			-62 475	-54 493	-62 475	-54 493
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			-8 341	-1 713	-8 341	-1 713
Temporär skillnad i bokföringsmässigt och skattemässigt restvärde			-35 586	-28 845	-35 586	-28 845
Skattefordringar/-skulder, netto	0	0	-265 277	-276 302	-265 277	-276 302

NOT 11 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

tkr	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	39 552	37 343
Årets inköp		2 209
Utgående anskaffningsvärde	39 552	39 552
Ingående ackumulerade avskrivningar	-23 274	-18 620
Årets avskrivningar	-3 255	-4 655
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26 529	-23 274
Bokfört planmässigt restvärde	13 023	16 278

100 % av de immateriella tillgångar är egenutvecklade.

Immateriella tillgångar skrivs från ianspråktagande planmässigt av på fem år.

NOT 12 BYGGNADER OCH MARK

Förvaltningsfastigheter		Tillkommande/köpta förvaltningsfastigheter		Avgående/sålda förvaltningsfastigheter		Förvaltningsfastigheter ägda hela året	
Redovisas enligt verkligt värdeметоден		2011-12-31	2010-12-31	2011-12-31	2010-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Koncernen							
Ingående verkligt värde		–	–	–	–	750 150	730 350
Anskaffningsvärde		–	–	–	–	576 753	576 753
Investeringar i fastigheterna		–	–	–	–	18 400	
Försäljningsintäkter sålda fastigheter		–	–	–	–		
Utgående verkligt värde		–	–	–	–	816 650	750 150
Ackumulerad orealiserad värdeförändring		–	–	–	–	221 497	173 397
Ackumulerad realiserad värdeförändring		–	–	–	–		

Förvaltningsfastigheterna består av ett antal hyresfastigheter som hyrs ut till externa hyresgäster.

Hyreskontrakt avseende kontor och butiker upprättas initialt normalt på hyrestid som omfattar 3 år.

I förvaltningsfastigheterna ingår även bolagets fritidshus i Funäsdalen samt övernattningslägenhet i Stockholm.

Geografisk marknad	Typ av fastighet	Initiala hyresintäkter/ Bedömda marknadsmässiga hyresintäkter, tkr		Initialt driftnetto/ Bedömt marknadsmässigt driftnetto, tkr		Kalkylräntekrav för diskontering av framtida kassaflöden, %		Direktavkastningskrav för bedömning av restvärde, %	
		2011-12-31	2010-12-31	2011-12-31	2010-12-31	2011-12-31	2010-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Östergötlands län	Bostäder	49 591/48 800	48 363/49 276	19 237/30 557	17 541/29 282	4,50–5,50	6,00–8,00	4,50–5,50	6,00–8,00
	Lokaler	22 876/21 358	22 794/22 619	8 851/13 922	11 549/13 929	8,00–8,50	7,25–8,75	8,00–8,50	8,00–9,00

NOT 12 BYGGNADER OCH MARK, fortsättning**Förvaltningsfastigheter, påverkan på periodens resultat**

tkr	2011	2010
Koncernen		
Hyresintäkter	72 467	71 157
Direkta kostnader för förvaltningsfastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drift- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	44 378	42 067

NOT 13 PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG

Innehav i dotterbolag	Dotterbolagets säte	Ägarandel, %	
		2011	2010
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB	Linköping, Sverige	100	100
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB	Linköping, Sverige	100	100
Moderbolaget	Bokfört värde	Bokfört värde	
tkr	2011	2010	2010
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	140 815	140 815	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	140 815	140 815	
Verkligt värde	290 471	268 930	

Under året har inga inköp, aktieägartillskott eller uppskrivningar gjorts.

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterbolag

Dotterbolag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andel, %	Bokfört värde, tkr
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB, 556661-0514, Linköping	11 750	100	1 175
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB, 556666-1111, Linköping	1 000	100	139 640

NOT 14 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Finansiella tillgångar och skulder värderas enligt de principer som anges i not 1.

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Placeringar som är omsättningstillgångar				
Aktier och andelar	2 697 161	2 518 919	2 406 690	2 249 990
Räntebärande papper	1 194 667	1 001 509	1 194 667	1 001 509
Upplupen ränteintäkt	27 710	21 256	27 710	21 256
Kundfordringar	3 147	3 837	3 147	3 837
Summa	3 922 685	3 545 521	3 632 214	3 276 592
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	283 000	0	283 000	0
Derivat	0	0	0	0
Övriga skulder	67 303	77 681	67 825	77 297
Summa	350 303	77 681	350 825	77 297

Noterade svenska aktier

	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
ABB Ltd	122 699	17 274	15 890
Alfa Laval AB	95 472	4 590	12 440
Assa Abloy AB B	69 940	8 879	12 072
Astra Zeneca PLC-SV	55 765	20 675	17 622
Atlas Copco AB A	234 587	8 540	34 672
Autoliv Inc	12 000	4 790	4 490
Boliden AB	69 482	5 698	6 976
CDON Group AB	23 742	302	897
Dedicare AB	43 625	585	1 008
Electrolux AB B	77 006	8 753	8 424
Elekta AB	22 586	3 533	6 742
Ericsson AB B	646 746	38 838	45 305
Gefinge AB B	58 913	6 440	10 233
Hakon Invest AB	12 252	1 649	1 165
Hennes & Mauritz AB B	256 428	14 840	56 414
Holmen AB	10 519	2 815	2 078
Husqvarna AB	95 171	6 603	3 015
Investor AB B	84 652	5 576	10 861
Loomis AB	20 399	1 660	2 009
Meda AB	65 551	6 267	4 687
Millicom International Cellular SA	9 446	4 543	6 513
Modern Times Group AB B	17 142	3 753	5 631
Nobia AB	70 486	5 212	1 727
Nokia OY SDB	25 285	3 726	847
Nordea AB	592 107	27 371	31 470
Poolia AB	87 250	3 096	1 191
SCA AB B	142 024	4 675	14 486
SEB AB	378 043	18 172	15 156
SHB AB A	136 465	19 162	24 700
SKF AB B	104 821	10 309	15 251
SSAB SV. Stål AB B	63 161	8 351	3 310
Sandvik AB	266 042	10 452	22 441
Scania AB B	75 764	8 825	7 720
Sectra AB	84 631	4 851	4 485
Securitas AB B	63 095	4 678	3 748
Skanska AB B	107 471	11 784	12 176
Skistar AB	16 436	1 776	1 344
Swedbank AB	207 100	12 961	18 432
Swedish Match AB	51 809	6 039	12 641
Tele2 AB B	91 100	7 450	12 189
TeliaSonera AB	526 898	31 304	24 606
Volvo AB B	446 265	32 449	33 559
SUMMA		409 249	530 623

Noterade utländska aktier

<i>Europeiska aktier</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
ABB Ltd	23 261	3 401	2 991
Adidas-Salomon AG	4 000	970	1 791
Air Liquide SA	2 800	2 218	2 383
Allianz AG	4 480	5 865	2 940
Anglo American PLC	13 807	2 339	3 505
Anheuser-Busch InBev NV	7 388	2 924	3 112
Astra Zeneca PLC	14 119	5 921	4 473
BASF AG	9 255	1 981	4 425
BG Group PLC	34 309	3 365	5 040
BHP Billiton PLC	22 545	2 631	4 503
BNP Paribas SA	9 861	4 686	2 665
BP Amoco PLC	190 297	11 037	9 338

<i>Europeiska aktier, fortsättning</i>	<i>Antal</i>	<i>Anskaffningsvärde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
Banco Bilb Vizcaya	46 481	5 157	2 754
Banco de Santander	85 952	6 845	4 487
Barclays PLC	113 768	4 170	2 136
Bayer AG	8 273	4 353	3 622
British American Tobacco PLC	21 230	4 064	6 923
Compass Group PLC	35 564	975	2 310
Credit Suisse Group	10 906	3 339	1 733
Daimler AG	8 911	3 897	2 690
Deutsche Bank AG	10 534	5 382	2 748
Deutsche Telecom AG	29 361	4 723	2 311
Diageo PLC	25 754	988	3 866
E.ON AG	19 750	3 690	2 915
ENI SpA	25 513	3 454	3 600
Ericsson AB B EU	30 271	3 229	2 120
France Telecom	18 985	4 255	2 050
GDF Suez SA	13 209	3 269	2 478
GlaxoSmithKline PLC	54 253	6 282	8 517
HSBC Holdings PLC	180 870	12 908	9 479
Heineken NV	5 526	143	1 760
Hennes & Mauritz AB B EU	9 800	2 235	2 156
ING Groep NV	38 598	4 501	1 910
Imperial Tobacco Group PLC	9 900	2 508	2 573
Inditex SA	3 700	683	2 084
L'Oreal SA	2 452	1 721	1 757
L.V.M.H.	2 600	1 598	2 521
Marks & Spencer PLC	48 000	1 799	1 588
National Grid PLC	35 600	2 425	2 371
Nestlé AG	33 968	4 546	13 222
Novartis AG	27 208	11 061	10 541
RWE AG	3 768	2 341	905
Rio Tinto PLC	14 508	3 458	4 839
Roche Holdings AG	6 980	2 595	8 092
Rolls Royce PLC	31 845	831	2 535
Royal Dutch Shell PLC A	37 025	5 426	9 280
Royal Dutch Shell PLC B	6 898	1 700	1 806
SAP AG	9 107	3 052	3 318
Sanofi-Aventis	11 631	6 221	5 876
Serco Group PLC	30 154	1 538	1 525
Siemens AG	8 556	5 874	5 621
Solarworld AG	7 750	1 970	218
Standard Chartered Plc	19 996	3 792	3 007
Swiss Re AG	6 101	3 116	2 103
Telefonica	39 715	5 342	4 731
Tesco PLC	81 132	2 086	3 493
Total SA	22 202	7 723	7 794
UBS AG	35 458	4 742	2 857
Unicredito	16 815	6 503	949
Unilever NV	15 810	2 209	3 737
Unilever PLC	13 117	2 765	3 027
Vestas Wind Systems A/S	3 300	1 010	245
Vivendi	7 640	2 027	1 151
Vodafone Group Inc	522 155	12 085	9 970
Zurich Financials AG	1 450	1 857	2 230
Summa		251 798	245 699

<i>Amerikanska aktier</i>	<i>Antal</i>	<i>Anskaffningsvärde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
3M CO	10 768	4 829	6 045
AT & T Inc	23 072	4 807	4 790
Abbot Laboratories	1 683	608	650
Altria Group Inc	32 944	4 093	6 715
Apple Inc	7 628	7 538	21 232
Berkshire Hathaway Inc A	12	8 438	9 443
Boeing CO	12 405	5 962	6 253
CVS Caremark Corp	21 984	5 171	6 161
Carnival Corp	9 504	3 362	2 131
Caterpillar Inc	9 570	4 453	5 959
Checkpoint Software	8 276	1 731	2 983
Chevron Corp	18 002	9 773	13 156
Cisco Systems Inc	11 575	1 465	1 440
Citigroup Inc	3 068	844	554
Coach Inc	7 645	1 066	3 208
Coca Cola CO	15 779	6 214	7 588
Colgate Palmolive	9 131	5 770	5 795
ConocoPhillips	16 312	6 888	8 170
Costco Wholesale Corp	8 753	4 847	5 008
EMC Corp	33 887	5 567	5 012
Electronic Arts Inc	15 850	3 519	2 239
Emerson Electric Co	6 310	2 160	2 020
Exxon Mobil Corp	39 020	17 195	22 709
Ford Motor Co	29 027	2 143	2 145
Freeport McMoran			
Copper & Gold Inc	18 633	5 468	4 711
General Electric Corp	42 067	12 297	5 178
Goldman Sachs Inc	8 238	7 106	5 121
Google Inc	2 512	8 630	11 145
Harley Davidsson Inc	12 713	2 827	3 396
Hewlett-Packard CO	31 943	8 517	5 655
Honeywell Intl	14 004	4 308	5 228
Intel Corp	35 357	4 187	5 905
Intl Bus Machine	10 706	7 853	13 530
JP Morgan Chase	25 983	8 096	5 936
Johnson & Johnson	11 115	5 251	5 007
Magna International Inc	9 140	1 854	2 092
Mc Graw-Hill Inc	9 975	2 812	3 082
McDonalds Corp	12 126	4 458	8 355
Medco Health Solutions Inc	6 948	1 490	2 667
Merck & CO	6 129	1 618	1 588
Microsoft Corp	32 343	4 449	5 770
Nike Inc	3 397	2 167	2 250
Occidental Petroleum Corp	10 211	4 940	6 576
Oracle Corp	40 928	6 818	7 204
Pepsico Inc	3 129	1 216	1 427
Pfizer Inc	28 433	6 097	4 229
Philip Morris Intl Inc	18 647	7 030	10 055
Procter & Gamble CO	26 370	10 374	12 081
Qualcomm Inc	19 470	6 688	7 310
Schlumberger Ltd	15 069	7 064	7 073
Southern Co	16 789	4 880	5 340
Symantec Corp	19 770	4 084	2 128
Sysco Corp	12 500	692	2 519
Target Corp	7 189	2 517	2 531
Texas Instruments Inc	10 796	2 250	2 159
The Walt Disney CO	26 396	6 543	6 799
US Bancorp	31 685	5 485	5 890
Union Pacific Corp	8 172	5 235	5 950

Amerikanska aktier, fortsättning	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
United Health Group Inc	17 411	3 832	6 064
United Technologies Corp	11 899	5 998	5 976
V. F. Corp	3 601	1 738	3 142
Verizon Comm Inc	5 172	1 086	1 425
Visa Inc	8 611	4 339	6 009
Wal-Mart Stores Inc	4 156	1 648	1 706
Wells Fargo & CO	54 873	9 229	10 393
Summa		321 616	372 008

Fjärran Östern	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Fidelity Funds China Focus Fund	24 280	2 958	6 116
Fidelity Funds Emerging Markets Fund	879 708	44 578	52 013
Fidelity Funds India Focus Fund	52 875	6 885	8 500
Fortis L Fund Equity Asia Emerging	34 208	5 600	18 418
Vanguard EM ETF	211 700	60 702	55 389
Summa		120 723	140 436

Japan	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
JF Japan Equity B	574 087	42 718	31 406
Ishares Topix 150 ETF	18 800	5 593	5 062
Summa		48 311	36 468

SUMMA NOTERADE UTLÄNDSKA AKTIER	742 448	794 610
--	----------------	----------------

Råvaror	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Lyxor ETF Råvaror CRB	101 317	19 566	20 378
SHB AB Råvaruindex H	190 000	20 381	23 085
Summa		39 947	43 463

Onoterade svenska aktier	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
LF Fritid Holding AB	60	2 744	799
LFAB	697 218	545 216	985 866
LF Mäklarservice AB	200	140	315
Länshem Fastighetsförmedling AB	558	1 500	1 594
Linktech AB A	126 718	3 608	1 267
Linktech AB B	381 457	7 475	3 815
Marknadsbolaget i fjärde storstadsregionen	115	46	46
Summa		560 729	993 701

Andelar	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Innovationskapital 2	120	14 907	12 665
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 2 uppgår till 31 979 tkr</i>			
Innovationskapital 3	78	9 194	4 363
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 3 uppgår till 22 625 tkr</i>			
Innovationskapital 3 annexfond	22	626	1 273
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 3 annexfond uppgår till 2 910 tkr</i>			
Innovationskapital 4	68	14 282	13 258
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 4 uppgår till 22 625 tkr</i>			
SEB Private Equity Opport 2	1 270	11 498	12 733
<i>Totalt investeringsåtagande i SEB Private Equity Opport 2 uppgår till 17 807 tkr</i>			
Summa andelar		50 507	44 292
Summa aktier och andelar moderbolag		1 802 879	2 406 690
Humlegården Holding I AB	41 909	67 081	142 449
Humlegården Holding II AB	41 909	70 158	106 281
Humlegården Holding III AB	41 909	21 411	41 741
Summa		158 650	290 471
Summa aktier och andelar koncern		1 681 977	2 697 161

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Nominellt belopp	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Noterade obligationer			
Stater, kommuner	176 700	189 253	202 158
Kreditinstitut	734 707	758 246	760 384
Summa noterade obligationer	911 407	947 500	962 542

Onoterade räntebärande värdepapper			
Företagsobligationer	145 500	145 034	142 766
Länsförsäkringar Bank förlagslån	70 000	70 000	68 949
Nordea förlagslån	20 618	19 965	21 359
Summa onoterade räntebärande	236 118	234 999	233 074
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 147 525	1 182 499	1 195 616

Förfallostruktur obligationer och räntebärande papper			
Mindre än 1 år	446 000	456 560	448 612
1–5 år	586 025	607 154	614 846
5–10 år	115 500	118 785	132 158
Mer än 10 år	0	0	0
Summa	1 147 525	1 182 499	1 195 616

Avvikelser mellan bokfört värde och de belopp som ska infrias på förfalldagen	
Summa positiv avvikelse	52 960
Summa negativ avvikelse	–4 868
Summa avvikelser	48 092

Valutatermin	
EUR/SEK-termin	230
USD/SEK-termin	–1 179
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive valutatermin	1 194 667

Klassificering av finansiella instrument	Koncernen			
2011	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	1 325 234	1 371 927		2 697 161
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 157 632	37 035		1 194 667
Moderbolaget				
Aktier och andelar	1 325 234	1 081 456		2 406 690
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 157 632	37 035		1 194 667

Nivå 1: Enligt priser noterade på en marknad för samma instrument.
Nivå 2: Antingen direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
Nivå 3: Utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

NOT 15 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

tkr	2011	2010
Fordringar hos försäkringsföretag	50 155	48 288
Fordringar hos försäkringstagare	275 605	255 471
	325 759	303 759

NOT 16 MATERIELLA TILLGÅNGAR

tkr	2011	2010
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	151 928	149 179
Årets inköp	8 223	4 107
Årets försäljning	-1 857	-1 358
Utgående anskaffningsvärde	158 295	151 928
Ingående ackumulerade avskrivningar	-139 273	-132 808
Årets avskrivningar	-6 275	-6 465
Utgående ackumulerade avskrivningar	-145 548	-139 273
Bokfört planmässigt restvärde	12 747	12 655
Datainventarier skrivs planmässigt av på tre år och övriga maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på fem år.		

NOT 17 LIKVIDA MEDEL/KASSA OCH BANK

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Summa likvida medel/kassa och bank	61 413	63 683	58 384	60 638
Outnyttjad checkräkningskredit	25 000	25 000	25 000	25 000

NOT 18 UPPLUPNA RÄNTE- OCH HYRESINTÄKTER

tkr	2011	2010
Upplupna räntesintäkter	27 710	21 256
Upplupna hyresintäkter	148	142
	27 857	21 398

Allt förväntas bli återvunnet inom 12 månader.

NOT 22 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISER

tkr	2011			2010		
	Brutto	Återförsäkrarens andel	Netto	Brutto	Återförsäkrarens andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	437 396		437 396	429 499		429 499
Premieinkomst	1 154 901	-102 369	1 052 532	1 113 498	-96 779	1 016 719
Intjänade premier under perioden	-1 138 879	102 369	-1 036 510	-1 105 601	96 779	-1 008 822
Utgående balans	453 418		453 418	437 396		437 396

NOT 23 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

tkr	2011			2010		
	Brutto	Återförsäkrarens andel	Netto	Brutto	Återförsäkrarens andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	650 875		650 875	619 597		619 597
Inträffade men ej rapporterade skador IBNR	796 119		796 119	751 952		751 952
Avsättning för skaderegleringskostnad	40 591		40 591	40 740		40 740
Summa	1 487 585	-302 733	1 184 851	1 412 288	-293 464	1 118 824
Ingående balans	1 412 288	-293 464	1 118 825	1 306 429	-295 804	1 010 625
Förväntad kostnad för skador som inträffat under innevarande period	407 702		407 702	365 113		365 113
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	-332 405		-332 405	-259 254		-259 254
Utgående balans	1 487 585	-302 733	1 184 851	1 412 288	-293 464	1 118 824

Den räntesats, 2,5 procent, som används vid diskontering av ersättningsreserv för trafikaffären är baserad på medelvärdet av räntan på sjuåriga svenska statsobligationer över åren 2007–2011, där värdet för 2011 beräknas på perioden januari–augusti.

NOT 19 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

tkr	2011	2010
Föregående års avsättning för förutbetalda anskaffningskostnader	11 141	12 961
Årets avskrivning	-11 141	-12 961
Årets avsättning	12 510	11 141
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	12 510	11 141
Samtliga anskaffningskostnader skrivs av på ett år.		

NOT 20 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Förutbetalda kostnader	4 003	2 416	3 968	2 379
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 003	2 416	3 968	2 379

Allt förväntas bli återvunnet inom 12 månader.

NOT 21 EGET KAPITAL**Bundet eget kapital**

Uppskrivningsfond
Posten omfattar belopp som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1–2 § ÅRFL. Avser omstrukturering av Humlegården.

Reservfond

Var tidigare ett lagkrav att sätta av till detta. Man har utgått från bolagsordning eller en procentandel av eventuell vinst.

Fritt eget kapital*Balanserade vinstmedel*

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondavsättning och efter att eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

NOT 24 ÖVRIGA SKULDER	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Skulder till kreditinstitut	283 000	0	283 000	0
Leverantörsskulder	20 654	30 774	20 641	30 345
Trafikpremieskatt	29 919	34 769	29 919	34 769
Övriga skulder	16 730	12 138	17 265	12 075
Interna mellanhavanden				108
Summa övriga skulder	350 303	77 681	350 825	77 297

NOT 26 STÄLLDA SÄKERHETER

I enlighet med 7 kap 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

NOT 28 NÄRSTÄENDE

Närståenderelationer

Moderbolaget har en närstående relation med sina dotterbolag, se not 13.

Sammanställning över närstående transaktioner	Försäljning av varor och tjänster till närstående		Inköp av varor och tjänster till närstående		Fordran på närstående per 31/12		Skuld till närstående per 31/12	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Moderbolaget								
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB	2 833	2 523	5 706	5 795			627	108
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB					25 238	25 225		

NOT 29 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Kostnader för ersättning till anställda, Koncernen	Styrelse och vd		Tjänstemän och fastighetsanställda		Försäkringsförmedlare	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Löner och ersättningar	4 464	4 357	134 600	131 892	3 338	6 025
Pensionsavgifter	1 214	1 134	21 002	20 131	0	0
Sociala kostnader på löner, ersättningar och förmåner	1 648	1 590	46 824	45 947	717	1 325

Kostnader för ersättning till anställda, Moderbolaget	Styrelse och vd		Tjänstemän och fastighetsanställda		Försäkringsförmedlare	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Löner och ersättningar	3 778	3 611	134 170	131 478	3 338	6 025
Pensionsavgifter	1 112	1 037	20 969	20 088		
Sociala kostnader på löner, ersättningar och förmåner	1 408	1 336	46 689	45 817	717	1 325

Medelantal anställda, Koncernen	2011	2010	2011	2010
	Män	Kvinnor	Totalt	Totalt
Verkställande direktör	2	0	2	2
Tjänstemän*	135	156	291	293
Fastighetsanställda*	2	2	4	4
Försäkringsförmedlare	84	34	118	126

*Omräknat till helårsarbete

Könsfördelning företagsledningen, %	Koncernen		Moderbolaget	
	Andel kvinnor 2011	Andel kvinnor 2010	Andel kvinnor 2011	Andel kvinnor 2010
Styrelsen	35	33	45	42
Övriga ledande befattningshavare	25	13	25	13

NOT 25 UPPLUPNA KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Semesterlöneskuld	10 839	10 662	10 772	10 589
Resultatbonus	2 616	2 598	2 616	2 579
Sociala kostnader	8 886	8 775	8 822	8 709
Övrigt	12 409	15 986	12 409	15 986
Summa upplupna kostnader	34 749	38 022	34 619	37 865

NOT 27 PENSIONER

Den utgående avsättningen för 62-årsavgångar gällande avtalspension var per 2011-12-31 9 392 tkr. Avsättningen baseras på en 30-procentig utnyttjandegrad. Företaget följer kollektivavtal mellan FAO/FTF och FAO/SACO vad gäller pensionsvillkor. Enda undantaget är företagets vd – se not 31. Se även not 1 under avsnittet om förmånsbestämda pensionsplaner.

Medelantal anställda, Moderbolaget	2011	2010	2011	2010
	Män	Kvinnor	Totalt	Totalt
Verkställande direktör	1	0	1	1
Tjänstemän*	134	156	290	290
Fastighetsanställda*	2	2	4	4
Försäkringsförmedlare	84	34	118	126

*Omräknat till helårsarbete

Lån till anställda

Samtliga lån till anställda och vd går via Länsförsäkringar Bank. En sedvanlig kreditprövning görs på samtliga. Skillnaden mellan verklig ränta och den ränta som de anställda betalar, betalas av företaget. Summan för ränteskillnaden uppgick 2011 till 4 481 tkr.

NOT 30 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNING TILL REVISORER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
KPMG				
Revisionsuppdrag	746	585	704	538
Skatterådgivning	283	263	283	263
Andra uppdrag	94	51	94	51
	1 123	899	1 081	852

NOT 31 ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER, VD OCH ANDRA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

tkr	Grundlön styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnader	Summa
Styrelsens ordförande, Lars-Eric Åström		346 433			346 433
Styrelsens vice ordförande, Lennart Bohlin		60 650			60 650
Styrelsens vice ordförande, Peter Lindgren		157 684			157 684
Styrelseledamot, Carl Falkenberg		113 171			113 171
Styrelseledamot, Anna-Karin Cronstedt		74 266			74 266
Styrelseledamot, Eva Joelsson		83 375			83 375
Styrelseledamot, Gustaf Mannerson		83 375			83 375
Styrelseledamot, Magnus Berge		126 518			126 518
Styrelseledamot, Katarina Segerborg		80 875			80 875
Verkställande direktör, Anders Östryd	2 404 475		140 110	1 112 001	3 656 586
Andra ledande befattningshavare (7 personer)	5 875 232	44 520	704 392	2 144 114	8 768 258
Summa	9 406 054	44 520	844 502	3 256 115	13 551 191

Rörliga ersättningar avser utbetalning av bonus. Nivåskillnaden avseende arvoden mellan styrelsemedlemmarna beror på att ledamöterna i olika grad har andra uppdrag inom koncernen. Bland dessa engagemang återfinns uppdrag i presidiet, dotterbolagsstyrelser, internstyrelser, utskott och inom länsförsäkringsgruppen. Bland övriga förmåner återfinns bland annat kostnader för tjänstebil, sjukförsäkring och låneförmåner.

Principer för bestämmande av ersättningar och förmåner till nyckelpersoner i ledande ställning

Bonus

Förutom fast grundlön till ledande befattningshavare utgår resultatbonus enligt samma modell som till bolagets övriga anställda. Vd får från och med 2010 ej någon bonus. Resultatbonusen är maximerad till ett halvt basbelopp. Beslut om bonus fattas av bolagets styrelse.

Pensioner

Moderbolagets vd:s pensionsavgift uppgår till 46 procent av årslönen. Avtalad pensionsålder är 60 års ålder. För övriga befattningshavare i bolagets ledning gäller försäkringsbranschens normala pensionsvillkor.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning av vd från bolagets sida utgår avtalade anställningsvillkor under uppsägningstiden på 6 månader samt därefter ett avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner.

Beslut om vd:s lön, pensionsvillkor och övriga förmåner fattas av en ersättningskommitté som består av styrelsens ordförande och vice ordförande

NOT 32 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

tkr	Försäkringsklasser:						Summa återförsäkring	Mottagen totalt
	Sjuk- och olycksfall	Motorfordon	Egenom	Ansvar	Rättsskydd	Direkt försäkring		
Premieinkomst, brutto	55 848	466 115	506 417	35 471	17 904	1 081 755	73 146	1 154 901
Premieintäkt, brutto	54 659	454 902	498 783	34 940	17 634	1 060 918	77 960	1 138 878
Driftskostnader, brutto	-10 105	-103 032	-88 597	-6 570	-3 117	-211 421	-2 662	-214 084
Försäkringsersättningar, brutto	-40 784	-301 984	-416 321	-17 651	-4 880	-781 619	-51 846	-833 465
Resultat avgiven återförsäkring	-977	-14 472	-32 437	0	0	-47 886	0	-47 886
Skadeprocent brutto	74,6	66,4	83,5	50,5	27,7	73,7	66,5	73,2

NOT 33 OPERATIONELL LEASING

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till:				
Inom ett år	0	0	0	0
Mellan ett år och fem år	4 958	5 487	4 958	5 487
Längre än fem år	0	0	0	0

Koncernen hyr maskiner för kopiering, scanning och frankering enligt operationella leasingavtal. De variabla avgifterna har fastställts enligt serviceavtal. Leasingavtalen löper normalt på mellan 3 och 4 år, med en option på förlängning. Inga avtal innebär krav på förlängning. När leasingavtalen upphör har koncernen optioner att köpa utrustningen till då gällande marknadspris. Indexklausuler förekommer i leasingavtalen. Ingen av de leasade maskinerna vidareuthyrs.

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2011	2010	2011	2010
Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal uppgår till:				
Minimileaseavgifter	2 990	2 963	2 990	2 963
Variabla avgifter	1 968	2 524	1 968	2 524
Totala leasingkostnader	4 958	5 487	4 958	5 487

NOT 34 KASSAFLÖDESANALYS

tkr	2011	2010
Likvida medel, Koncernen		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	61 413	63 683
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel		
Summa enligt balansräkningen	61 413	63 683
Checkräkningskrediter som är omedelbart uppsägningsbara		
Summa enligt kassaflödesanalysen	61 413	63 683

Likvida medel, Moderbolaget		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	58 384	60 638
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel		
Summa enligt balansräkningen	58 384	60 638
Checkräkningskrediter som är omedelbart uppsägningsbara		
Summa enligt kassaflödesanalysen	58 384	60 638

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

NOT 35 HÄNDELSE EFTER BALANSDAGEN

Inga särskilda händelser finns att redovisa.

Linköping den 14 mars 2012

Lars-Eric Åström
Ordförande

Peter Lindgren
Vice ordförande

Magnus Berge

Anna-Karin Cronstedt

Carl Falkenberg

Eva Joelsson

Sirpa Johansson
Personalrepresentant

Gustaf Mannerson

Kristina Ottosson
Personalrepresentant

Katarina Segerborg

Anders Östryd
Verkställande direktör

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 14 mars 2012. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 11 april 2012.

Min revisionsberättelse har avgivits den 14 mars 2012

Peter Zell
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Östgöta avser att i tillämpliga delar, bland annat med beaktande av att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag, följa Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Huvudsakliga avvikelser avser Kodens bestämmelser om kallelse och genomförande av bolagsstämma samt mandattiden för styrelsens ledamöter. Förklaringar till avvikelserna anges nedan. En särskild avdelning på bolagets hemsida om bolagsstyrning finns. Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisor.

Länsförsäkringar Östgötas bolagsstämma

Bolagsstämman är Länsförsäkringar Östgötas högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar Östgöta, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören. Vid bolagsstämman delas förslaget till ersättning till styrelseledamöterna upp mellan ordföranden, vice ordföranden och övriga ledamöter. Därutöver utgår dagarvoden. Ordinarie bolagsstämma 2012 skall fastställa principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen (se under avsnittet Ersättning till företagsledningen nedan).

Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgår till 72 ordinarie och 72 suppleanter. Bolagets fullmäktigeorganisation finns beskriven under bolagsstyrningsfrågor på bolagets hemsida. Kallelse till bolagsstämman sker genom brev med posten, tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets hemsida. För deltagande på bolagsstämman krävs att fullmäktig eller respektive fullmäktigs personliga suppleant närvarar fysiskt. Bestämmelserna i Koden om kallelse till bolagsstämma på bolagets hemsida och om deltagande på distans tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till det begränsade antalet fullmäktige är bedömningen att det lämpligaste sättet att genomföra bolagsstämma på är genom fysisk närvaro av samtliga fullmäktige eller deras personliga suppleanter. Kodens övriga bestämmelser om bolagsstämma, bland annat om styrelsens, ledningens och revisorernas närvaro samt om bolagsstämmans genomförande tillämpas av

bolaget. Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets hemsida.

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, fastställd av ordinarie bolagsstämma 2011 efter anpassning till bestämmelserna i Koden. Den nu gällande instruktionen finns publicerad på bolagets hemsida.

Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma 2012. Vid bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag och lämna en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

Valberedningen består av följande ledamöter:

Anders Wahlquist, född 1962, verkställande direktör, mandattid 2010–2013

Sten Eklöf, född 1945, verkställande direktör, mandattid 2010–2013

Ulf Hermelin, född 1943, lantbrukare, mandattid 2009–2012

Monica Rosander, född 1956, utvecklingsstrateg, mandattid 2011–2014

Astrid Brissman, född 1956, verkställande direktör, mandattid 2009–2012

Revisor

Enligt bolagsordningen ska Länsförsäkringar Östgöta ha en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Härutöver kan stämman utse minst en och högst två lekmannarevisorer. Revisorerna utses för en mandattid om ett år. Vid ordinarie bolagsstämma 2011 utsågs:

Ordinarie auktoriserad revisor:

Peter Zell, född 1949, KPMG, Stockholm, innehaft uppdraget sedan 2003.

Suppleant till auktoriserad revisor

Stefan Holmström, född 1949, KPMG, Stockholm, innehaft uppdraget sedan 2003.

Vid ordinarie bolagsstämma 2007 beslutades att lekmannarevisorer utgår.

Länsförsäkringar Östgötas styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning. Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av åtta till tio ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2011 av åtta ordinarie stämموvalda ledamöter. Därutöver ingår två ordinarie personalrepresentanter med två suppleanter.

Mandattiden för de bolagsstämmovalda ledamöterna uppgår till tre år. Skälet till avvikelse från Kodens bestämmelse om mandattid om högst ett år är att intresset av kontinuitet i styrelsearbetet och att ge nyvald ledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet väger tyngre.

Bolagets styrelse består av följande ledamöter:

Lars-Eric Åström

Födelseår: 1946.

Huvudsaklig utbildning: Gymnasieingenjör, Internutbildning LRF konsult redovisning/skatt. *Arbetslivserfarenhet:* LRF (1973–1985).

Huvudsaklig sysselsättning: Styrelseuppdrag, egen verksamhet (skogsbruk).

Uppdrag i bolaget: Ordförande.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande Södra Skogsägarna (1993–2010, ledamot från 1979). Vice ordförande Södra Cell AB (1993–2010, ledamot från 1983). Ledamot LRF/skogsägarna (1983–2010). Ordförande Länsförsäkringar AB (från 2010, ledamot från 2008). Ledamot Bergvik Skog (från 2011).

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2001.

Mandattid: 2010–2013.

Peter Lindgren

Födelseår: 1959.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom.

Arbetslivserfarenhet: Revisor, Ekonomichef, vd.

Huvudsaklig sysselsättning: Vd HSB Östergötland ekonomisk förening.

Uppdrag i bolaget: Vice ordförande.

Andra väsentliga uppdrag: Ledamot HSB Riksförbund ekonomisk förening, HSB Projektpartner AB samt IFK Norrköping. Suppleant Intressentföreningen Kvalitetsutveckling.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2010.

Mandattid: 2010–2012.

Eva Joelsson

Födelseår: 1945.

Huvudsaklig utbildning: Handelsgymnasium.

Arbetslivserfarenhet: Saab, Datasaab, Ericsson Nokia, ICL, Heltidspolitiker (1994–2006).

Huvudsaklig sysselsättning: Politiker.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Vice ordförande Arenabolaget, Östergötlands Länsmuseum samt Westman-Wernerska Stiftelsen.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2000.

Mandattid: 2009–2012.

Gustaf Mannerson

Födelseår: 1949.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom.

Arbetslivserfarenhet: Egen företagare i fastighetsbranschen (sedan 1987).

Huvudsaklig sysselsättning: Vd Mannersons Fastigheter AB.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2002.

Mandattid: 2011–2012.

Magnus Berge

Födelseår: 1959.

Huvudsaklig utbildning: Akademiska studier samhällsvetenskap (125 poäng), lantbruksutbildning

Arbetslivserfarenhet: Lantbruksföretagare (sedan 1986).

Huvudsaklig sysselsättning: Lantbruksföretagare, kommunalråd.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande kommunstyrelsen Söderköpings Kommun. Suppleant Ötsam.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2004.

Mandattid: 2010–2013.

Katarina Segerborg

Födelseår: 1961.

Huvudsaklig utbildning: Civilingenjör.

Arbetslivserfarenhet: Säljare affärssystem Nokia Data AB (1988–1990), regionchef ICL Data AB (1990–1995), vd Teknikbrostiftelsen i Linköping (1995–2002), vd Iteksa Venture AB (2002–2004), vd Innovationsbron Östra Götaland AB (2005–2006), vice vd Innovationsbron AB (från 2006).

Huvudsaklig sysselsättning: Affärsutvecklingsdirektör, vice vd Innovationsbron AB.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Ledamot i Know IT Business Consulting.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2006.

Mandattid: 2009–2012.

Anna-Karin Cronstedt

Födelseår: 1952.

Huvudsaklig utbildning: Juriskandidatexamen och domarutbildning.

Arbetslivserfarenhet: Hovrättsfiskal Svea Hovrätt, bankjurist och bankdirektör Skandinaviska Enskilda Banken, bolagsjurist Saab AB.

Huvudsaklig sysselsättning: Bolagsjurist.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Ledamot i Saabs Pensionsstiftelse samt Saab Aircraft Leasing Holdings AB. Vice ordförande i Moderaternas förbundsstyrelse i Östergötland.

Suppleant i polisstyrelsen i Östergötlands län.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2008.

Mandattid: 2011 – 2014.

Carl Falkenberg

Födelseår: 1959.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom.

Arbetslivserfarenhet: Bankverksamhet under 25 år, SEB Regionchef för Östra Sverige (2000–2001), Distriktschef i Östergötland och Södermanland (2002–2004), vd SEB A/S i Danmark (2005–2006), Näringslivets projektledare för Ostlänken (2006), egen företagare (sedan 2007).

Huvudsaklig sysselsättning: Partner och grundare i Pir in Sweden AB.

Uppdrag i bolaget: Ordinarie ledamot.

Oberoendeförhållande: Ja.

Invalid: 2008.

Mandattid: 2010–2013.

Anders Östryd

Födelseår: 1953

Huvudsaklig utbildning: Ekonomisk fackskola, bankskola.

Arbetslivserfarenhet: Chef affärsområde företag Skandia Liv (1992–1995), chef koncernstab affärsutveckling SPP försäkringsbolaget (1995–1996), chef affärsutveckling och IT SPP Liv (1997–1999), vd SPP Liv (2000–2002), vd Länsförsäkringar Östgöta (från 1 nov 2002)

Huvudsaklig sysselsättning: Vd.

Uppdrag i bolaget: Vd, ordinarie ledamot.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (från 2004), Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB (från 2004) samt Länsförsäkringar Fastighetsförmedling (från 2010, ledamot från 2006). Vice ordförande Länsförsäkringar Fondliv (från 2011). Ledamot Marknadsbolaget Fjärde Storstadsregionen (från 2009) samt FPK (Försäkringsbranschens Pensionskassa) (från 2011).

Oberoendeförhållande: Nej.

Kristina Ottosson

Födelseår: 1960.

Huvudsaklig utbildning: Ekonomiskt gymnasium, tre år.

Arbetslivserfarenhet: Bokhandel (1979–1987), Föreningsbanken (1987–1999, Föreningssparbanken från 1998), livsäljare och banktjänsteman Länsförsäkringar Östgöta (från 1999).

Huvudsaklig sysselsättning: Fackligt arbete, banktjänsteman.

Uppdrag i bolaget: Ordförande och jämställdhetsansvarig i FTF klubbstyrelse. Personalrepresentant i ledningsgrupp och bolagsstyrelse.

Oberoendeförhållande: Nej.

Invalid: 2006.

Mandattid: 2011–2012.

Sirpa Johansson

Födelseår: 1961.

Huvudsaklig utbildning: Gymnasial kontor- och ekonomiskutbildning, tre år.

Arbetslivserfarenhet: Åldringsvården Finspångs kommun (1979–1980), kundtjänst och skadereglering Allmänna Brand (1982–1985), kundtjänst, sakmarknad Wasa Försäkring (1985–1994), företagssäljare småföretag Wasa Försäkring (1994–1998), Länsförsäkringar Östgöta (från 1998).

Huvudsaklig sysselsättning: Innesäljare Privatmarknad, fackligt arbete.

Uppdrag i bolaget: Vice ordförande samt studieorganisatör i FTF.

Oberoendeförhållande: Nej.

Invalid: 2010.

Mandattid: 2011–2012.

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Översyn av arbetsordningen har genomförts för anpassning till Kodens bestämmelser. Arbetsordningen finns publice-rad på bolagets hemsida.

Ordföranden

Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska därvid bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt till-lämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordfö-randen ska genom löpande kontakt med vd även mellan styrelsemötena hålla sig infor-merad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Internrevision

Styrelsen har utsett en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, Internrevision, med huvudsaklig uppgift att stödja styrelsen med uppföljning av att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och fattade beslut samt att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision ska även granska och utvärdera bolagets organisation, rutiner, styrning och kontroll av verksamheten. Styrelsen ska fastställa en särskild instruktion för internrevision.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Ordföranden och vice ordföranden har utgjort styrelsens ersättningsutskott. Bolaget har istället för revisionsutskott en revisionskommitté, som består av styrelsens ordförande och vice ordförande, extern revisor, vd, ekonomichef och redovisningsansvarig. Dessutom ingår en representant för internrevisionen, compliancefunktionen och riskcontrollern.

Vid sammanträde i Revisionskommittén ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Möten och närvaro

Tabellen utvisar antalet möten som hållits under räkenskapsåret 2011, liksom de enskilda ledamöternas närvaro. Styrelsen har under räkenskapsåret 2011 genomfört sju sammanträden. Årets bolagsstämma hölls den 13 april.

Styrelsesammanträdena under 2011 har bland annat behandlat följande större punkter: bokslut 2010, internrevisionsrapport 2010, ut-

värdering av styrelsearbetet, extern revisionsrapport 2010, instruktioner och policies, budget och affärsplan 2012, målbild 2015 samt utbildning i regelverket Solvens II.

Ersättning till företagsledningen

Vid ordinarie bolagsstämma 2012 ska principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen fastställas.

Namn	2011						
	20 jan	15 mars	13 april	13 april*	30 aug	27–28 okt	8 dec
Lars-Eric Åström	x	x	x	x	x	x	–
Magnus Berge	x	x	x	x	x	x	x
Lennart Bohlin <i>avgick på bolagsstämman 13 april 2011</i>	–	x	x				
Anna-Karin Cronstedt	x	x	x	x	x	–	x
Carl Falkenberg	x	x	x	x	x	x	x
Eva Joelsson	x	x	x	x	x	x	x
Gustaf Mannerson	x	x	x	x	x	x	x
Katarina Segerborg	x	x	x	x	x	x	–
Peter Lindgren	x	x	x	x	x	x	x
Anders Östryd	x	x	x	x	x	x	x
Kristina Ottosson <i>Personalrepresentant</i>	x	x	x	x	x	x	x
Sirpa Johansson <i>Personalrepresentant</i>	x	x	x	x	x	x	x

*Konstituerande möte

Denna rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen 2011 har upprättats i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning och i enlighet med den vägledning till Koden som tagits fram av arbetsgrupper från Svenskt Näringsliv och FAR. Rapporten är inte en del av den formella årsredovisningen och rapporten är inte granskad av bolagets revisorer.

Processen för intern kontroll och riskhantering baseras på kontrollmiljön och omfattar fyra huvudaktiviteter: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ styrelsen och verkställande direktören inrättat för bolaget. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policies, riktlinjer och instruktioner. Exempel på sådana styrdokument är rapportinstruktion och attestinstruktion. Styrelsen har utsett en revisionskommitté med uppgift att ansvara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitets-säkra den finansiella rapporteringen. Vidare

har styrelsen bland annat för beredning av den finansiella rapporteringen utsett en, från den operativa verksamheten oberoende, granskningsfunktion i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Dessa risker kartläggs och identifieras på bolagsnivå och enhetsnivå.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner med inbyggda kontrollfunktioner samt utvärdering av arbetet med kontinuerliga förbättringar. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i organisationen innan den blir offentligt publicerad.

Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens.

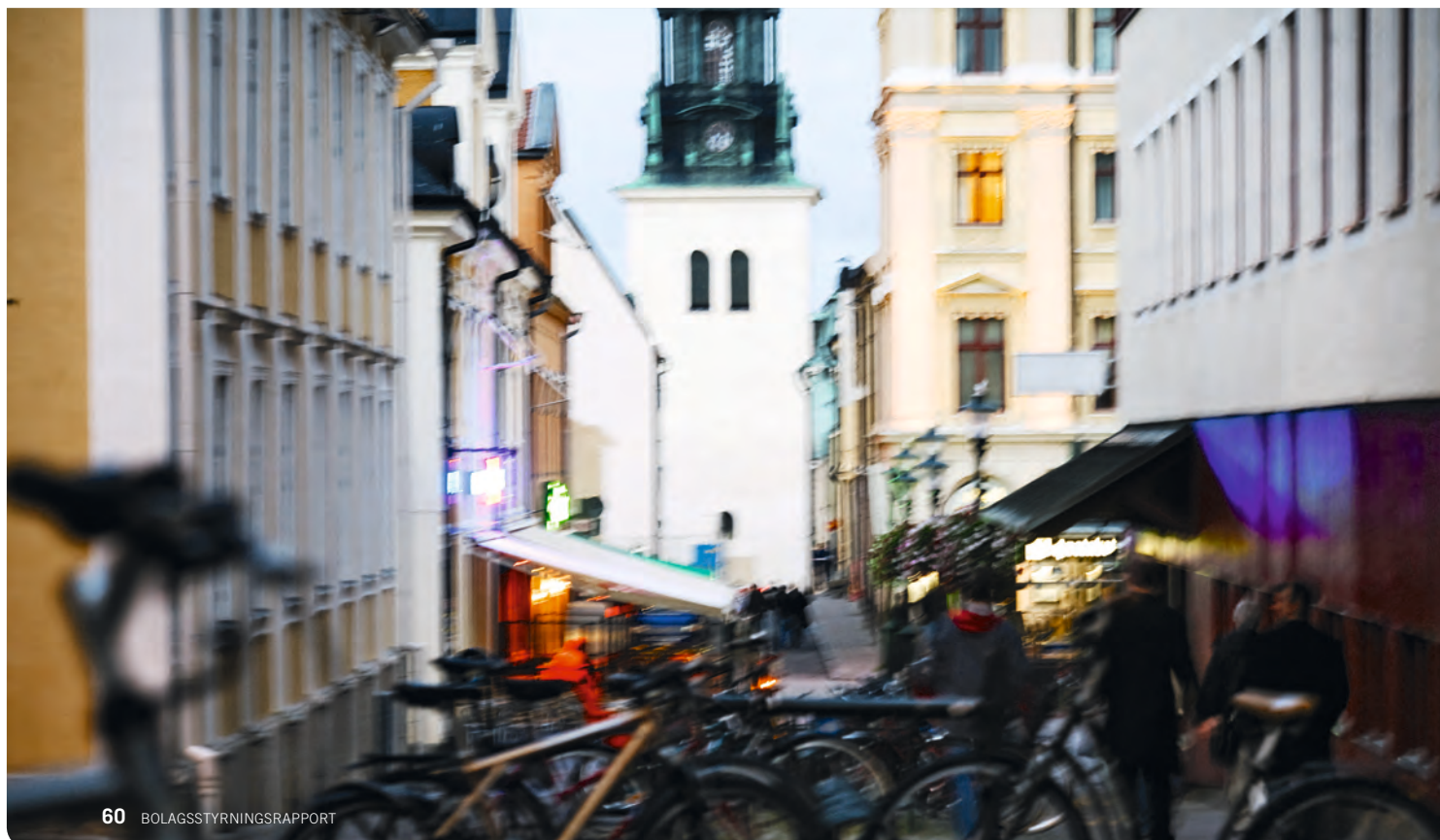
Information och kommunikation

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna ska publiceras på bolagets interna hemsida. Varje chef ska se till att bestämmlerna kommuniceras till underställd personal.

Uppföljning

En oberoende granskningsfunktion, Internrevision, har inrättats i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. Internrevision ska genom granskning och rapporter utvärdera om verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, om rapporteringen till styrelsen ger en korrekt bild av verksamheten och om verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk. Internrevision rapporterar till bolagets styrelse. Vidare ska varje chef, inom sitt ansvarsområde, se till att styrdokumenterna efterlevs.

Funktionen Compliance har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera compliancerisker, det vill säga risk för sanktioner enligt lag eller föreskrift och risk för finansiell förlust. Rapportering sker till vd och styrelse.

Revisionsberättelse

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Östgöta för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur företaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma

granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Länsförsäkringar Östgöta för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande

bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorernas ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Linköping den 14 mars 2012

PETER ZELL

Auktoriserad revisor KPMG

Styrelse och revisorer

LARS-ERIC ÅSTRÖM

Född 1946
ordförande
Mandatperiod:
2010–2013

PETER LINDGREN

Född 1959
vice ordförande
Mandatperiod:
2010–2012

GUSTAF MANNERSON

Född 1949
ordinarie ledamot
Mandatperiod:
2011–2012

MAGNUS BERGE

Född 1959
ordinarie ledamot
Mandatperiod:
2010–2013

KATARINA SEGERBORG

Född 1961
ordinarie ledamot
Mandatperiod:
2009–2012

CARL FALKENBERG

Född 1959
ordinarie ledamot
Mandatperiod:
2010–2013

EVA JOELSSON

Född 1945
ordinarie ledamot
Mandatperiod:
2009–2012

ANNA-KARIN CRONSTEDT

Född 1952
ordinarie ledamot
Mandatperiod:
2011–2014

ANDERS ÖSTRYD

Född 1953
ordinarie ledamot

KRISTINA OTTOSSON

Född 1960
personal-
representant
Mandatperiod:
2011–2012

SIRPA JOHANSSON

Född 1961
personal-
representant
Mandatperiod:
2011–2012

Revisorer *Ordinarie:* **Peter Zell**, född 1949. Auktoriserad revisor, KPMG Stockholm.
Innehaft uppdraget sedan 2003.

Suppleant: **Stefan Holmström**, född 1949. KPMG Stockholm.
Innehaft uppdraget sedan 2003.

Företagsledning

ANDERS ÖSTRYD

Verkställande direktör

PÄR KALLER

Chef Försäkring Sak och Liv

MARIE WESTERLUND

Chef Bank

MALIN HEDSTRÖM

Chef HR

ANDERS RAHM

Chef Ekonomi och Finans

MAGNUS OLSSON

Chef Skador och Affärsstöd

REIN PUUSEPP

Chef Analys och Kommunikation

Fullmäktige

Ordinarie ledamöter

VÄSTRA VALKRETSEN

Mandattid 2011–2013

Boxholm

Roger Andersson, Boxholm
Börje Johansson, Boxholm

Mjölby

Ulf Hermelin, Vadstena
Eva Furland, Tranås
Karl-Gustav Westman, Skänninge
Gustav Jönsson, Mjölby
Torgny Ekman, Tranås

Motala

Björn Holstensson, Borensberg
Kerstin Engman, Motala
Jan Jacobsson, Motala
Eva Carlsson, Motala
Bengt Östensson, Motala
Vakant
Anders Johansson, Motala

Vadstena

Jan Granath, Skänninge
Bengt-O Petersson, Vadstena

Ödeshög

Hans Danielsson, Ödeshög
Åse Theorell, Ödeshög

MELLERSTA VALKRETSEN

Mandattid 2012–2014

Kinda

Ann-Sofi Johansson, Kisa
Anders Ljung, Kisa
Sten Björk, Kisa

Linköping, tätorten

Willy Gustafsson, Linköping
Thomas Lindstrand, Linköping
Christer Andersson, Linköping
Åke Orrhagen, Linköping
Astrid Brissman, Linköping
Gunilla Thurfjell, Linköping
Åke Suneson, Ljungsbro
Anders Wahlquist, Linköping
Björn Sleman, Linköping
Gösta Ekeröth, Linköping
Lena Miranda, Norrköping
Åsa de Val, Linköping
Maud Grandin, Linköping
Berndt Ring, Linköping

Personliga suppleanter

Magnus Johansson, Mjölby
Daniel Blomqvist, Boxholm

Magnus Frisk, Mjölby
Anders Johansson, Väderstad
Lars-Anders Sjöberg, Linköping
Jerker Gustafsson, Mjölby
Nina Pettersson, Skänninge

Cari Rylander, Motala
Nils-Erik Spetz, Motala
Christina Gyberg, Motala
Ann-Sofie Törnqvist, Motala
Gunnar Westin, Linköping
Gunilla Melander, Borensberg
Dennis Danielsson, Motala

Mats Wahrén, Vadstena
Kerstin Bongsell, Vadstena

Pernilla Wadell, Ödeshög
Bo Rosenqvist, Ödeshög

Anna Zentio, Rimfors
Eva-Lena Hellsing, Kisa
Mats Nilsson, Kisa

Helena Hellsten, Linköping
Ulf Setterud, Linköping
Pär Fahlström, Linköping
Annica Hilliges, Linköping
Peter Broomé, Linköping
Eva Hartzell, Linköping
Lena Norin-Selhag, Linköping
Jan-Erik Cardell, Linköping
Johan Westergren, Linköping
Eva Agmén, Linköping
Karin Ljungmark Malmström, Linköping
Anders Redin, Linköping
Miklos Hargitai, Linköping
Mike Helber, Linköping

Ordinarie ledamöter

Linköping, landsbygden

Nils Peterson, Linköping
Jonas Carlgren, Lingham
Henric Malmberg, Linköping
Tobias Kurtsson, Linköping
Lennart Secher, Vikingstad
Magnus Börjesson, Vreta kloster
Björn Johansson, Lingham
Erik Bjärnlid, Vreta kloster
Axel Lagerfelt, Linköping

Ydre

Peter Karlsson, Österbymo

Åtvidaberg

Carl-Johan Liedberg, Åtvidaberg
Håkan Stensson, Åtvidaberg

ÖSTRA VALKRETSEN

Mandattid 2010 - 2012

Finspång

Örjan Andersson, Högsjö
Håkan Larsson, Norrköping
Jonny Pettersson, Finspång

Norrköping, tätorten

Kid-Åke Angland, Norrköping
Lars Lindkvist, Norrköping
Rudolf Knopf, Norrköping
Birgitta Speer, Norrköping
Rolf Folkin, Norrköping
Jan Nystedt, Norrköping
Jörgen Rundgren, Norrköping
Monica Rosander, Norrköping
Dag Gunnarsson, Norrköping
Lena Hermelin, Norrköping
Bernt Bertilsson, Norrköping
Johan Arfwedson, Åby

Norrköping, landsbygden

Anders Sjöberg, Vikbolandet
Sören Glimné, Vikbolandet
Ann-Sofie Leo, Skärblacka
Tomas Lygnegård, Vikbolandet
Håkan Skog, Vikbolandet

Söderköping

Bengt Johansson, Söderköping
Werner Heigl, Söderköping
Stig Sjölander, Söderköping

Valdemarsvik

Benita Nilsson, Valdemarsvik
Torvald Karlsson, Gusum

Personliga suppleanter

Ulf Gustafsson, Klockrike
Bengt Ingvarson, Vreta kloster
Tomas Larsson, Sturefors
Sandra Lorin, Vikingstad
Rikard Sagent, Lingham
Roger Eriksson, Linköping
Mats Jonasson, Nykil
Tommy Carlsson, Linköping
Urban Viklund, Linköping

Thomas Johansson, Österbymo

Magnus Andersson, Åtvidaberg
Jonas Palmqvist, Åtvidaberg

Lisbeth Johansson, Rejmyre
Tina Englund, Rejmyre
Larseric Ramlöv, Finspång

Tommy Agefur, Norrköping
Fredrik Hermansson, Norrköping
Fredrik Olsson, Norrköping
Tomas Hägle, Norrköping
Peter Norén, Åby
Lennart Wilhelmsson, Ramdala
Mia Lund, Norrköping
Mikael Ståhl, Kimstad
Maria Hansare-Wallin, Norrköping
Bertil Berg, Norrköping
Göran Pettersson, Norrköping
Birgitta Bergenfors, Norrköping

Sören Andersson, Kolmården
Heléne Gustafsson-Stafstedt, Kolmården
Matz Borg, Skärblacka
Tomas Carlsson, Vikbolandet
Pontus Printzsköld, Åby

Susanne Lindh, Söderköping
Björn Åkerlind, Söderköping
Gabariella von Kantzow, Norrköping

Christer Hultgren, Valdemarsvik
Heléne Köhler, Valdemarsvik

Ord och uttryck

Allmänt

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid indirekt försäkring, direkt ansvarig gentemot försäkringstagarna.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna – helt eller delvis – hos andra bolag. Man talar härvid om avgiven återförsäkring hos de förstnämnda och mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

Affär för egen räkning (f e r)

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Resultaträkning och analys

Premieinkomst

Motsvarar i princip under året influtna premiebelopp utan korrigering för in- och utgående premiereserver. I premieinkomsten ingår även ej betalda terminspremier.

Premieintäkt

Avser den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost, som kallas avsättning för ej intjänade premier. Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Se även "Avsättning för kvardröjande risker" nedan.

Premieintäkten för året består av följande poster: avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Kalkylränta

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, uppsamlas hos bolaget ett kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital, som i bokslutet motsvaras av försäkringstekniska skulder, kallas kalkylränta. Denna ränta överförs i resultatredovisningen från kapitalförvaltningen till försäkringsverksamheten.

Underlaget för ränteberäkningen är summan av halva premieintäkten och genomsnittet av in- och utgående teknisk ersättnings- och skadebehandlingsreserv för egen räkning. Vid fördelning av kapitalavkastningen på försäkringsgrenarna används en kalkylräntefot motsvarande den under året genomsnittliga riskfria räntan (3 månaders statskuldväxel). Eventuell återstående del av kapitalavkastningen ska föras till verksamhetsgrenen kapitalförvaltning.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Driftskostnader

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnaderna för försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i försäkringsersättningar.

Reservavveckling

För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel, i bokslutet, i avsättning för reglerade skador.

Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en vinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Balansräkning

Försäkringstekniska skulder

Sammanfattande benämning på avsättning för ej intjänade premier, avsättning för oreglerade skador och avsättning för skaderegleringskostnader.

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpost som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år.

Avsättning för kvardröjande risker (en del av avsättning för ej intjänade premier)

Om avsättningen för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar med mera) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräkning av ännu inte utbetalda skadeersättningar. Det är denna skuldpost som kallas avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för skaderegleringskostnader

De skador som ingår i avsättningen för oreglerade skador kommer före slutregleringen att medföra vissa förvaltningskostnader. För dessa förväntade kostnader avsätts i bokslutet en skuldpost som kallas avsättning för skaderegleringskostnader.

Övriga termer

Direktavkastning

Driftsöverskott från byggnader och mark, erhållna utdelningar och räntor i procent av totala tillgångarnas genomsnittliga värde under året.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet i ett bolag. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser också räkna in förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla andra vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent. Som beräkningsbas har använts premieinkomst för egen räkning.

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver och övervärden i tillgångar.

Skadekostnad

Utbetalningar och avsättningar för oreglerade skador för skador som inträffat under året.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett företag behöver. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen ska vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av verksamhet bolaget bedriver).

Totalavkastning

Direktavkastning och värdeförändring i procent av totala tillgångarnas genomsnittliga värde under året.

Övriga nyckeltal

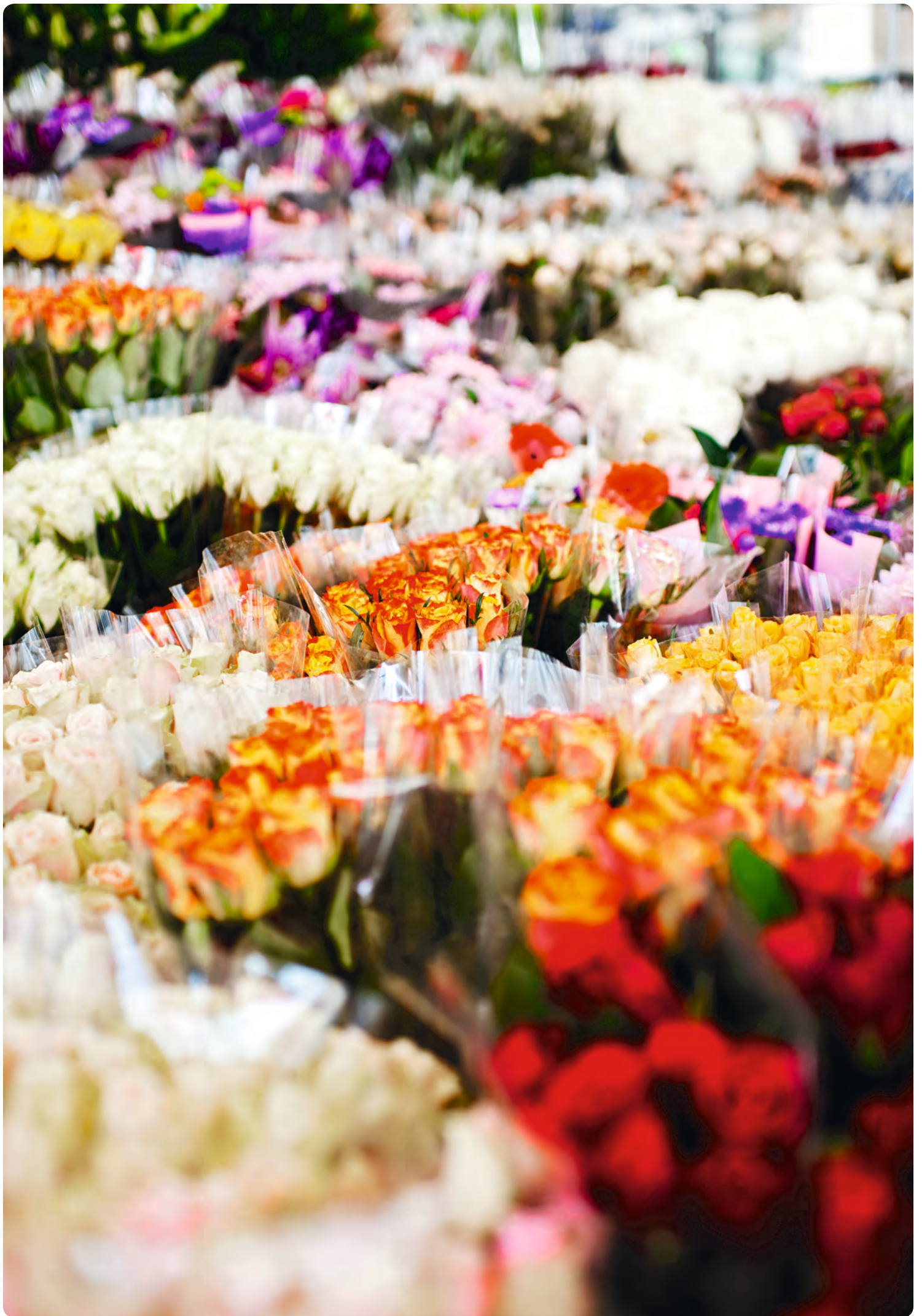
Skadeprocent brutto: Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkt.

Driftskostnadsprocent brutto: Driftskostnader i försäkringsrörelsen i förhållande till premieintäkt.

Totalkostnadsprocent brutto: Summan av skadeprocent brutto och driftskostnadsprocent brutto.

Årsredovisningen är framtagen av Länsförsäkringar Östgöta i samarbete med Inhouse inom Länsförsäkringar AB.

Tryck: Intellecta Infolog, Falun, mars 2012.

Linköping Platensgatan 11, Box 400, 581 04 Linköping, 013-29 00 00 | Tornby Svedengatan 9, Box 400, 581 04 Linköping, 013-29 00 00 | **Kisa** Torggatan 1, Box 95, 590 40 Kisa, 0494-29 00 00 | **Mjölby** Kungsvägen 56, Box 244, 595 23 Mjölby, 0142-29 00 00 | **Motala** City-huset, Prästgatan 2, Box 377, 591 24 Motala, 0141-29 00 00
Norrköping Hantverkaregatan 49, Box 184, 601 03 Norrköping, 011-29 00 00 | **E-post** info@LFostgota.se

lansforsakringar.se/ostgota